

MAGYAR HÍRMOZSAJ

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/71. Jun. 1938

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

O r a d e a

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Még van egy kiút

(P. I.) XII. Pius pápa mutat most rá történelmi arányu gesztussal, Történelmi arányu ez a gesztus, mert akkor történt, amikor az emberi tehetetlenség minden földi kiutat zárva talál maga előtt. Máskor is jelölt ki a Szentatya imaszándékot a négyszázmillió katolikus világnak. Máskor is elkezdte ez a világ, más célokért, e világ számára sokszor érthetetlen szándékokért, eget ostromló imahadjáratát. Most azonban azért kell imádkozni, amiért az egész világ, az anyagba és földi gondokba belefeledkezett és belefáradt világ is kétségbeesett remegéssel aggódik, a veszendőbe ment, eltékozolt, megcsúfolt és meglépázott békéért. Most egyre gondol, egyért aggódik a kegyelem és a lélek világa és az ösztönök és érdekek világa és, a béke, a szívét, lelkét, kicsinyt és nagyot, tudóst és tudatlant megnyugtató, eligazító béke.

Az első látszatra tehát mind a két világ egyet, egy békét akar. Pedig mélyenszántó különbség van a két világ két békéje között. Mi így imádkozunk a békéért: da nobis, quam mundus dare non potest: pacem — add meg nekünk azt, amit a világ nem adhat: a békét. Tehát nem a világtól, nem a világ elgondolása szerinti, minden áron való békét akarjuk, hanem az Isten békéjét. Mi ezért imádkozunk. A Szentatya ezért a békéért indította el a májusi imahadjáratot.

Olyan gyermekes felfogása van a világnak az imádságról. Ez a felfogás nem hatol mélyebbre a lélek világában, nem is látja, annál kevésbé tudja a természetfölötti világ oly egyszerű, mégis oly szövevényes útjait. Népdalok templomozásra, oltár előtti leborulásokra és léha fejlehajtásokra gondol, amikor imádságról beszélnek neki.

Pedig az imádság éppen ettől a léha felfogástól áll a legtávolabb. Erre éppen most kell felügyelnünk a legkomolyabban, amikor a Szentatya új imahadjáratra hív fel bennünket. Ennek az imahadjáratnak nem szabad a közömbösség és a felületesség posványába süllyednie. Ez az imahadjárat az egyetlen, utolsó kiút. Ezt ma már mindenki beláthatja. A politikusok és népevezérek ma már csak a háborúról, csak a győzelemről, csak az ellenfél maradványainak megsemmisítéséről beszélnek. Ha a béke elvétve szóba kerül, akkor az túlságosan a világ békéje, az embernek saját gyarlósága képére elgondolt békéje.

Mi hát az imádság, az igazi, az amelyik eredményesen és a siker reményében kopogtat a történelem és az események föltétlen Urának az ajtaján? A katekizmusban egyszerűen, de az elemi igazságok fontoságával egyszerűségeivel tanultuk meg: amikor imádkozunk, Istennel beszélünk. Az imádság tehát egész lényünket, egész valóságunkat, minden gondolatunkat, meggyőződésünket Istenhez kapcsoló szál. Azért az ajk csak mormol, esetleg darál, a szív sóhajtozik és ömleng, a szem ajlatoskodik, imádkozni pedig csak az egész ember tud. Az imádság az egész ember felemelkedése Istenhez. Ebben is van a nagy, minden akadályon és nehézségen győzedelmeskedő ereje. Aki imádkozik, annak teljes lényében fel kell emelkednie Isten akaratának, szándékainak és gondolatának világába. Aki békéért imádkozik, annak egész valójában, testében és lelkében békének kell uralkodnia. Az imádság tehát át-

Dragomir Silviu dr. miniszter Képviselőházi beszéde Románia kisebbségi politikájáról

Bucurestiből jelentik: A képviselőház ülésén I. Petrovici képviselőnek a kisebbségi kérdésre vonatkozó interpellációja után Silviu Dragomir dr., kisebbségi miniszter válaszolt és részletes ismertetést adott a kérdéssel. A kisebbségi miniszter annak a megállapításával kezdte, hogy a romániai kisebbségek mindég a legteljesebb szabadságnak örvendtek, a román politika irányító elve mindig az összes állampolgárok jogegyenlősége volt. Az 1938 februári alkotmány megalkotása után a kormány arra törekedett, hogy az új alkotmányos rezsim keretében véglegesen tisztázza a romániai kisebbségek helyzetét, ezért 1938 augusztus elsején egy minisztertanácsi naplóval szabályozta ezt a kérdést a kisebbségi lakosság teljes megelégedésére.

Románia számára — mondotta Dragomir miniszter — a kisebbségi kérdés szigorúan belpolitikai ügy. Sem a földrajzi helyzet, sem ezeknek a kisebbségeknek csekély száma, sem az a történelmi folyamat, amelynek során a román nép Románia jelenlegi területén lakik, senkit sem jogosít fel, hogy ezt a kérdést nemzetközi terepre vigye. Ebből a szempontból kiindulva a román kormány arra törekedett, hogy széles síkon biztosítsa a kisebbségek hagyományos életének fejlődését minden területen.

A kisebbségi miniszter ezután fejtegette azokat a könnyítéseket, amelyekben 1938 óta a romániai kisebbségek részesültek, hogy minél jobban megerősödjön a többségi lakossággal való együttműködésük a román állam keretében. Az alábbiakban összegezzük a legfontosabb kijelentéseket.

A Nemzeti Ujjászületés Frontjába való bekapcsolódásuk után a kisebbségek gyakorolják politikai jogait minden akadályozás nélkül és elküldték képviselőiket az ország törvényhozásába. Az állampolgárság elnyerésére vonatkozó törvény módosításával újabb lehetőség nyílt mindazon kisebbségek részére, akik még nincsenek beírva az állampolgársági jegyzék-

kekbe, hogy elnyerjék a román állampolgárságot.

Minden lehető könnyítés megtörtént, hogy a kisebbségek gyakorolják hitüket. Új református püspökség és evangélikus szuperintendencia létesült a romániai magyarok kérésére. A református és unitárius lelkészek fizetését a szükséges összegeknek az állami költségvetésbe való felvételével egyenlővé tették a katolikus lelkészek javadalmazásával és megoldották a román katolikus egyház és a román állam közötti összes nézeteltéréseket. Az oktatás terén biztosították a kisebbségeknek a legteljesebb szabadságot. A román állam jelentős összegeket vett fel költségvetésére a kisebbségi iskolák felségélyezésére, törvénybe iktatta a szülők szabad jogát annak az iskolának megválasztására, amelyben taníttatni akarják az iskolai hatóságok minden beleszólása nélkül. Új magán és állami kisebbségi iskolák létesültek minden iskolatípusban és fokozaton. A községek költségvetésében megfelelő részt biztosítottak a kisebbségi iskolák fenntartására és általában eleget tettek az oktatásügy terén a kisebbségi kívánságok egész sorának.

Ezenkívül könnyítéseket tettek a kisebbségek irányában gazdasági és szociális téren és a román állam keretében jó helyzetet biztosítottak számukra. Ilyen körülmények között természetes volt tehát, hogy a romániai kisebbségek a többségi néppel való őszinte és lojális együttműködés felé orientálódnak, az ország kormányával való együttműködés irányában és szolidaritást nyilvánítsanak a román állam érdekeivel. Ez a szoros együttműködés valóságga vált s mindennek megállapítása különösen fontos főképpen a mai időkben.

A kisebbségi miniszter fejtegetéseit a képviselőház nagy tapsal fogadta.

Silviu Dragomir dr. beszédének bevégeztével Petrovici professor köszönetet mondott a képviselőház előtt tartott expozeért, amely

alakít, megnevesít, jobbá, szebbé, nemesebbé tesz és így Istenhez kapcsol. Ilyen imádságra, erre az egyetemes hadjáratra szólít fel bennünket a Szentatya május hónapra szóló parancsa. Ennek a hadjáratnak a sikerében senki sem kételkedhetik, ez az imaostrom valóban az egyetlen kiút a történelmi ma bonyolult útvesztőjében.

Nem mondjuk, hogy a Szentatya fáradozásait, fáradataitlan békemunkáját tiszteletlenül, vagy akár csak figyelmellenül is fogadná a világ. Az újságok főhelyen emlékeznek meg róla, a kétségbeesett tájékozatlanok bizonytalan és kapkodó nagymondásokkal puffogatnak tiszteletére és a sejtések csodavárásával tekintenek a siker elé. De mindez nem segít. Amíg az imádság nem kapja meg egyetemesen valósgos értelmezését, amíg az imádság tartalom-

nélküli szó lesz az ajkakon, amíg Isten trónusáig csak üres szavak és üres szívek kongása jut fel, addig reménytelen és hiábavaló minden várakozás. Az imádság az egész ember felemelkedése Istenhez. Ez pedig mélyreható erkölcsi átalakulás nélkül soha sem történhetik meg.

A Szentatya hív tehát bennünket az imahadjáratra. Mi hallgatunk a szavára. De vigyázzunk, hogy imádságunk valóban imádság legyen. Mert ha imádságunkban lesz a hiba, akkor beismerhetjük, hogy nem akarunk imádkozni. Nem akarunk jobb, nemesebb emberekké átalakulni. Nem akarjuk egész valónkat Istenhez felemelni.

Ha ez így lenne — Isten őrizzen meg az egyetlen kiút elhanyagolásától — akkor nem a tudásunkon, hanem akaratunkon múlik a béke sorsa.

ámutat arra, hogy a román nép engedékeny és egyet sem akar elnyomni az országban élő népek közül. Petrovici professzor ezután leszögezte, hogy Románia jelen pillanatban megerősíti, hogy a kis népeknek is meg van az élet-

joga s nem tesz különbséget a határain belül élő kisebbségek között. E jelképes magatartás viszont azt követeli, hogy a kisebbségek ne tápláljanak időszerűtlen gondolatokat és ösztönösen illeszkedjenek a román állam keretei közé.

A Dunahajózás hatékonyabb biztosítására nemzetközi egyezmény jött létre négy parti állam között

Románia kezdeményezésére kötötték meg az új szerződést

Belgrádból jelentik: (Curentul.) A román kormány kezdeményezésére abból a célból, hogy a jelenlegi körülmények között hatékony intézkedésekkel biztosítsák a hajózás békességét, a nemzetközi dunabizottságban résztvevő négy partmenti állam meghatalmazott képviselői a bolgár, magyar, román és jugoszláv kiküldöttek megegyeztek bizonyos nagyjelentőségű alapelvekben. V. Pella miniszter, a román kormány képviselője, aki a közös akció megvalósítását kezdeményezte, hétfőn a nemzetközi dunabizottság rendkívüli ülésén határozati javaslatot mutatott be, amelyet egyhanguan elfogadtak. A határozati javaslat szövege a következő:

A nemzetközi dunabizottság számot vetve a Duna-statutum alapelveivel, amelyek a Dunai hajózás szabadságára s arra a szükségességre vonatkoznak, hogy állandó felügyelet gátolja meg, hogy semmi se akadályozza a hajózás biztonságát, meghallgatva a partmenti államok kiküldötteinek nyilatkozatait és közös javaslatait, valamint a már eddig tett, vagy még ezután teendő biztonsági intézkedéseket, tudomásul veszi és elfogadja ezeket a javaslatokat és intézkedéseket.

1. szakasz. Tilos a Dunán más hajónak közlekedni, mint amely személyszállításra és áruszállításra szolgál. Ez az intézkedés nem vonatkozik a partmenti államok hajóira saját felügyeletük alá eső vizeken, amelyek a két nemzeti part között terülnek el, vagy a nemzeti part mentén a határvonalig.

2. szakasz. A fegyver, hadianyag és robbanószerszámítás nincs megengedve a Dunán az átmenő állam előzetes engedélye nélkül. Ez az intézkedés nem érinti a partmenti államok fegyver, lőszer és robbanóanyag szállításának jelenlegi rendezését.

3. szakasz. Semmilyen súlyos szállítmány, mint cement, érc és kő nem haladhat át a Vaskapu szakaszon, valamint a dunai vizeséseken, a behajózási kikötő hatóságai által kiállított különleges engedély nélkül. A Vaskapu szoros és a viz-

ezések ellenőrző szervei különleges óvatossági intézkedéseket tesznek a hasonló szállítmányok biztonságos átmenetelére érdekében.

4. szakasz. A partmenti államok ellenőrzik a dunai hajók legénységét s nem engedik meg, hogy a legénység száma meghaladja a valóban szükséges számot. A fedélzeten tartózkodó személyzetnek személyi okmányokkal kell rendelkeznie, amely feltünteti azt a tényleges munkakört is, amelyet az illető a hajón betölt.

5. szakasz. A partmenti államok a rendőri felügyeletük alá tartozó folyamatszakszon minden hasznos intézkedést megtesznek a fentebbi határozatok végrehajtásának biztosítására.

Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszterelnök vezetésével tartott minisztertanácsban a külügyminiszter beszámolt a nemzetközi Duna-bizottság által Belgrádban a dunai hajózás biztonságára hozott határozatokról. A minisztertanács tudomásul vette a határozatokat s felhatalmazta a szükséges intézkedések megtételére.

Hitoktatók figyelmébe!

Előkészítés

az első szentáldozásra.

Harminketoldatos füzet, kitűnő segítőeszköz a gyermekek előkészítésére. Ara 4 L.

Ajtatosság

a gyermekek első szentáldozása alkalmával

A gyermekek részére írott füzet. Ara 2*50 L. Kapható és megrendelhető mindkettő az »Magyar Lapok« könyvsztyályában.

Ragyognak a csillagok

Írta: Hegedűs Zoltán

Udvarhelyen dolgozott egy féleve már, de hűsvétrá hazaindult a kis csiki faluba. Felkötötte a motyóját, beigazította a zsebébe megtakarított pénzt és szívélyes parolát vágott a mester tenyerébe. Azzal utnak is indult. A vasútra nem fizetett be, mert apjától azt tanulta, hogy gyalog is elér az ember oda, ahová a vasút, meg aztán a vasút fele utig se megy arra, amerre ő. Egyenest a csiki falu tornyának. Így kellőképpen megerősítve magát lelkileg, szaporázta lépteit a szántók alatt.

Fáradtságot nem érzett, pedig már két napja ment. Közel is járt a falujához. A nap ádott meleggel sütötte, de szüksége is volt rá, mint a barázdákban fakadó vetésnek. Mert bizony neha csak elbágyadt, megszorodott. Lehorgasztotta a fejét és hideg futott végig a bőrén. Még farsangban kapott levelet anyjától, de bizony nem állt benne semmi jó. A Borissal valami baj van, érezte és már egész bizonyos lett, mikor levelet sem kapott tőle. Kedvetlenül, mélan ténfergett az utakon. De ahogy a nap nekikapaszkodott az égnek, ő pedig a hegyoldalnak, egyre jobb kedve támadt. Végül már majd kibújt a bőréből és a lélegzete elállt, úgy örült, — s még csak azt sem tudta, minek.

Az utat lassan a völgy felé fordult és egy kanyar után feltűnt a falu tornya. A felsővégi. Az övék. A másikkal nem is törődött, mintha nem a falué lenne. Az alsóvég valamikor szomszéd falu volt, de a szűk völgyben egymás mellé zárközött lassan a kettő.

Hunyorgó szemmel a hegyesedő bokrokat nézte. Az ágakon megpattant egy-egy bimbo s ragacsos burkával lépve fogta a napsugarat. Itt-ott koratavaszi virágok merészkedtek a fűvek közé. Egy árnyékos zsembékon ibolya nyitott. Kö-

rülötte zsenge fűszálak kunkorodtak, melyek teleiták magukat tavaszi nedvekkel és kamaszosan hajlongtak a szelben. A falu fölött séken, fiatalosan feszült az ég.

Kinyújtotta a karját, mintha elérhetné. Harangok lágy hangját sodorta a hegyoldaira a szél. Elcsapta a füle mellől. De a füle tövén tovább duruzsolt a hang. Végül is felemelkedett és lenezett a völgybe. Láta a tornyot és a házakat körülötte. A templom előtt készült a processzió.

— A feltámadás — mondta hangosan és viszszalokta magát a fűbe.

— A feltámadás — mondta újra elgondolkozva és csodálkozott, hogy a földek is megérik, meg itt a bokrok és odalent az emberek. Erre gondolt, meg arra, hogy Bori hűsvétrára ígerte a választ. Felmordult. Lenyomta az arcát a földre, de a hívogató harangok már a szívében zengtek. Áhítat ragadta meg, mintha templomban lenne. Alázatosan a kalapjához kapott és leemelte a fejéről. Fölötte a kék tavaszi ég csillogott. A keresztnél letért az utra és egyenesen a templomtérre ment.

A processzió már elhaladt, a pap éppen befordult a szentséggel és a nép özönölt utána a templom nyitott kapuján. A harang csendes kongással megpihent, de az alsóvégről még felhangzott egy vékonyka hang.

Egy pillanatra látta a sorban anyja fejekdős arcát. A szemük egymásra villant. Mintha az asszony megriadt volna. Belesajdult a szívébe. Észrevette azt is, hogy akik megpillantják, a háta mögött összesugnak. A templomban felzengett a hálaadó ének és kiáramlott a térre. Elsodorta őt is. Es énekelte a többiekkel: Ez nagy szentség valóban...

Jólesett, hogy megeresztheti hangját. Szeretne volna a kalapját is megtengetni kiáradó örömben a tabernaculumba zárt szentséges test felé. De csak forgatta a kalapot, gyűrögte forró markában és mereven a földre nézett.

Meg sem mozdult a térről. Az anyja állt mellette. Könnyes volt a szeme.

Sándor Imre püspöki helynököt a alba-iuliai székeskáptalan tagjává nevezték ki

Gyulafehérvár. Saját tud. Folyó hó 16-án, délben nyújtotta át Márton Aron püspök a kanonokságra kinevező pápai okiratot Sándor Imre vikáriusnak. A kinevező okirat értelmében a közeljövőben tartandó beiktatás alkalmával Sándor Imre püspöki helynök a gyulafehérvári székeskáptalan ifjabb iskolás-kanonoki stallumát fogja elfoglalni.

Sándor Imre 1893-ban a csikmegyei Verebes községben született. Szülei egyszerű földműves emberek. Teológiai tanulmányait Gyulafehérváron és Budapesten végezte.

1916-ban történt pappaszentelése után működését Gyergyó-Remetén kezdi meg, ahonnan rövid idő múlva a főpásztor Gyulafehérvárra helyezte át.

Háromévig tartó pásztorációs munkája után brassói hitoktatóvá nevezik ki, ahol az ifjúság lelki irányításában vesz tevékeny részt. Hosszu időn keresztül csikszeredei hittanár volt és mint ilyen bízta meg a Főpásztor az ifjúsági imakönyv szerkesztésével, amelyet nagy pedagógiai érzéssel el is készített.

Ifjúsági imakönyve azóta 4 kiadást ért meg és ifjúságunk még ma is használja.

1930. évben a romániai magyar katolicizmus leghatalmasabb szervezetének, a Római Katolikus Népszövetségnek élére kerül. Mint népszövetségi elnök ezt teljesen újjászervezte és megszerezte a szervezet jogszemélyiségét. Itt bontakozik ki igazán sokirányú tehetsége és hatalmas szervező képessége, amikor ezt a szervezetet, tömegeket mozgó, átfogó erejű mozgalommá építi ki. Impozáns katolikus nagygyűléseket szervez. Az iskolán kívüli népnevelés keretein belül ifjúsági vezető tanfolyamokat rendez, melyek számos faluvezető és az „Actio Catholica” szellemében működő ifju vezető egyéniséget adtak a transilvániai magyar katolikus társadalomnak. A Népszövetség munkájába bevonja a katolikus egyetemi hallgatókat is, megszervezve a Népszövetség keretein belül működő Mailáth Kört, melynek élére rövidesen Márton Aron jelenlegi Főpásztorunk kerül. Döntő jelentősége van ennek a mozgalomnak, abban az időben, amikor a baloldali eszmék terhdításától kellett féltetni az egyetemeken felnövő ifjakat.

Az „Iskola” című, tanügyünkben vezető szerepet vívó folyóirat alapításánál, mint tanutaladonos szerepel és ennek több számában jelennek meg írásai.

1934. évben Mailáth Gusztáv Károly püspök az udvarhelyi plébánia élére állítja és egyben az egyházmegye ezen legnagyobb kerületének főesperesévé nevezi ki. Mindkét munkát a legnagyobb lelkiismeretességgel és a már eddig is ismert szervező erővel végzi.

1939. évben Márton Aron püspök legfőbb munkatársává, az Egyházmegye püspöki helynökévé nevezi ki. Legujabb kinevezése által a hagyományoknak megfelelően most már a székeskáptalannak is tagjává lett, melynek minden biznnyal új lendületet fog adni működésével.

— Megterittem... vártalak — mondta hal-kan és reménykedve nézett fel fia arcára. De az most nem felelt. Elindult. Otthagytta a tanacstalan asszonyt, égő csókkal az arcán, melyet találkozáskor ráncos arcára nyomott.

A téren néhány nevető, szoknyarizáló süldőleány trefálkozott. Komoly, rártartó lépésekkel haladt el mellettük, azt se bánta, hogy lábbelije saros és maga sincs ünneplőben. Ünneplésnek érezte magát, mint akinek személyes része van a feltámadásban. Mint aki megleste a titkot és birtokában van az értelemnek. De megbámult minden cifra házat és frissen bemazolt kerítést. A nap sugarai vérpírosan zuhantak át a falu fölött, már csak a torony érte fel őket és bádogteteje biborszínű lett a bucsuzkodásban. Es-teledett.

Benyitott egy ujonnan lécelt kapun. A tanító háza volt. Az ablakon lustán feküdt a zsulugáter, mint fáradt szemem a héja, de már belülről átizzott a fény. A konyhában Boris testvérhugát találta, aki felsikoltott, amikor meglátta. Nem készített semmi mondanivalót. Tudta, hogy a tanítón lesz a beszéd sora. A vendégházban virgong fény csillogott és a feltárt ajtón kibukfcenezett a konyha tégláira. A tanító az asztalnál ült és falatozott. Megállt a küszöbön.

— Decsértessék a feltámadott — mondta és merev szemmel benézett a fényes szobába.

— Decsértessék — válaszolták kórusban. A tanítónő arcában gyűlölködve villantak meg a barna szemek. Az ura mellé állt, hogy nagyobb sulya legyen a szavaknak, amit most mondaniook kell.

— Hát... hm... a Bori mán nincs itt. Felvonta a szemöldökét. De a tanítónő szaporította a szót. Sohase akarta Borit ennek a tenyeres-talpasnak adni.

— Kolozsvártól van... elvette a Vajda még karácsony előtt.

Allt a küszöbön és hallgatott. Megterittem... vártalak — hallotta az anyja aggodó hangját maga mögött. Az öregasszony ott állt a konyhá-

Angol-német harcok Norvégia nyugati partjain

Jelentékeny számú angol hadihajó a narviki kikötőben. Stockholmi Reuter-jelentés szerint a németek csak Narvik város egyik negyedét tartják még birtokukban

Párizsból jelentik (Bucuresti rádióközlés): A *Petit Parisien* tudósítójának távirata szerint, Narvikban utcai harcok folytak. A németek a svéd határ felé vonulnak vissza. A lap megállapítja, hogy Norvégiában megkezdődtek a szárazföldi harcok a szövetségesek és a német csapatok között. Az angol hajóhad első alkalommal bombázta Stavangert és egy hivatalos közlés szerint, az ottani repülőteret a németek nem használhatják tovább.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség stockholmi jelentése szerint, Narvikot teljesen az angol csapatok uralják. Nagy angol erők állanak harcban a visszavonuló németekkel. A narviki kikötőben jelentékeny számú angol hadihajó és szállítóhajó van, ugyancsak sok hajó tartózkodik Harstadnál is Narviktól északnyugatra. Az angol csapatok kapcsolatba léptek az északi norvég hadsereggel. Egyes hírek szerint, Oslótól északkeletre, mintegy száz kilométerre nagy csata van folyamatban a német és a norvég haderő között. Svéd forrásból származó értesülések szerint, szerdán egész napon át folyt a küzdelem. A Trondhjemtől a svéd határhoz vezető vasutvonalon, úgy látszik, a németek kezében van. A német repülőkbombázták a hegri erődöt.

A *Times*, *Daily Herald* és a *Daily Mail* jelentik, hogy a németek és a szövetségesek tartják és megerősítik állásaikat. A szövetségeseknek gyors cselekvésre van szükségük, írják ezek a lapok, mivel Olaszország és Oroszország magatartására a skandináviai események befolyással lehetnek.

Stockholmból jelentik (A Reuter-iroda közlése): A Narvikból svéd területre menekült norvég lakosok elmondják, hogy a partraszállt angol csapatok erős nyomást gyakorolnak a visszavonuló németekre. Az összes lapok azt írják, hogy az angolok erősen berendezkedtek Narvikban. Egyes hírek szerint a németek még birtokukban tartják Narvik egyik negyedét.

ban és ijedség rándult az arcán. Elszégyelte magát. Lassan megfordult és kibotorkált az utcára. A tanító nagyot lélegzett. Felgyűrte az ingujját és ráripakodott a feleségére. A vacsora miatt. Mar korgott a gyomra.

Az öregasszony előrecsoszogott és meggyújtotta a lámpát. A lámpatűveg ragyogott és a sarga fény ráhullott a terített hűsvéti asztalra. A fehér durvaszővésű terítón tarka tányérok álltak. Kettőjüknek terítve. A fiu halásan nézett körül. Már megcsillapodott.

Egy tányéron nagy szeletekben hevert a sonka és hűvös csillogással hirdette a beállt ünnepet és a fájdalmas böjtök végét. Körüötté dusan tetézve jóillatú torma mint a falu körül lombosodó erdők. Aztán hámozott, kékes-fehére főtt tojások, sikamlósak és fényesek, mint a tavaszi tavak és a feltámadást hirdető esteli égbolt. Bor is volt az asztalon. Hosszunyaku kancsóban biberlött, mint a fájó sziveken átömlött emberi vér. Előtte két fényesre törölt öblös pohár. Hívogató és vidám a kis szoba képe, mint az álom, melyet a jövőről alkot magának az ember.

Az öregasszony barnára sült, hasas kenyeret hozott és keresztet karcolt rá a késsel. Talán ma gondosabban, mint máskor. Aztán összekulcsolta kezét és rövid imát mormolt.

A fiu az asztal alá rugta a kalapját és leült. Az anyja megállt mellette. Egy szentelt barkát tartott a kezében és feléje nyújtotta. Rámoslygott az anyjára, aki szégyenlősen biztatta, hogy tényleg le rúla egy bogyt. Így tett tavaly is és így tett, mikor először érte talpon a hűsvét. Nézte az anyját és melegség öntötte el. Borit is ilyennek akarta.... Ujja közé fogta a bogyt és gyorsan lenyelte.

Csak most kezdtek a sűrűbb beszélgetésbe. Nem sokat szóltak magukról, de többet a világról. Aztán lassan, mohóság nélkül, méltósággal ettek, a bor is csak illendően fogyott. Régi hűsvétek jutottak az eszébe. Akkor még suhanc volt.

Lapjelentések szerint szövetséges csapatok szálltak partra a Narviktól északnyugatra fekvő Harstadnál és a délre fekvő Bodeinél. Valószínűleg be akarják keríteni a németeket ezen a vidéken.

SVÉD JELENTÉS SZERINT A NARVIKI HADSZINTÉREN NEM SOKAT VÁLTOZOTT A HELYZET.

Stockholmból jelentik (Svéd Távirati Iroda): A narviki hadszíntéren a helyzet nem sokat változott. A német repülőgépek újabb csapatokat szállítottak Trondhjembe. A repülőgépek, hír szerint, ágyúkat is szállítottak. Narvikba is vittek repülőgépen szállított csapatokat. Narvik város és a Narvik kikötőjéből Svédországba vezető vasutvonal továbbra is a németek kezén van. Az angolok északról és délről támadják a várost, míg az angol flotta, állítólag, elzárta Narvikot a tengeriől. Vannak olyan hírek is, — amelyeket azonban nem erősítettek meg, — hogy az angolok Narviktól északra a norvég fjordokat mindenütt megszállták.

A NORVÉG FŐPARANCSNOK KIÁLTVÁNYA BEJELENTI, HOGY NORVÉGIÁBA ANGOL CSAPATOK ERKEZTEK.

Ottó Rugge tábornok, a norvég hadsereg főparancsnoka az alábbi kiáltványt intézte a hadsereghez:

— Megleptek bennünket s ez magyarázza az első napok zavarait. Megkezdjük a rend

A német véderő parancsnokság április 19-ikén részletes jelentést adott ki a narviki harcokról

Berlinből jelentik (Bucuresti rádióközlés.) A Német Távirati Iroda a közli a véderő főparancsnokságának április 19-ikén kelt következő közleményét:

A nagypénteki szomorúság; az elcsent szilvaiz, meg karaj kenyér, melyen apjával kellett osztania, míg az anyja a Megváltó Jézus sirját látogatta a templomban. Apja nagy kópé volt. De az ünnep méltóságát ő sem merete zavarni. Ez az anyja vállán nyugodott, mint ma is. Szeretettel hallgatta őt.

— En már néztem asszonyt számodra — mondta és zavartan széttekintgetett a szobában.

— ... a Panna... sokat kérdezgetett utánad... dolgos, jóra való...

Nem szolt. Borira gondolt és forni kezdett újra. Aztán ivott. Cifrázkodni ment Vajdához és most a városban él! Anyja kéro szemébe nézett és megszelidült. Csak jól éljen, gondolta utána. Es Pannira fordította a szót.

Mert a hűsvét terített asztala az öröme fordult áldozat és bánat képe. A Feltámadott igérete lebeg fölötte, melyet megértének azok, akik szomorúak voltak és alázatosak.

— Készítse az ünneplómet... — szolt halikán.

— Elmégy?

Bólintott. Pannihoz. Mert érezte, hogy ezen az estén az ünnep ereje ad bátorságot a hoinap-hoz. Miiként a megbántottaknak az egész élethez.

Hallotta anyja siető lépését az udvaron. Léfta fölötte a hunyorgó csillagokat és a sötéthe borult eget. A szíve megint megcsavarodott. Mert a csillagokról! Bor! bogárszeme jutott eszébe. Fáradtan lehevert az ágyra és elaludt. Anyja így talált rá. Sokáig nézte és a szeme újra megtelt könnyel.

A pohárszék körül a lámpa sarga fénye népdősött. A vacsora maradéka, sonka és egy félbevágott tojás kandikált ki sápadtan a leszedett asztalra. A barna kenyér szeliden húzódtott a kendő alá. Mert az ünnep fényei elmúlnak, csak diadalmas örömet érzi féltékenyen a lélek.

A hegyek fölött melegen ragyogtak a csillagok.

A HABZÓ FOGPÉP

helyreállítását úgy az arcvonalon, mint annak hátában. Súlyos csapások érték és fognak ezután is érni bennünket, de nem leszünk egyedül, mert Anglia és Franciaország közbeleptek. Norvégiába angol csapatok érkeztek. Kötelességünk mindaddig ellenállni, míg a segítség hatékony lesz. Ha igyekezünk, úgy ez sikerülni fog.

TRONDHJEMBE REPÜLŐGÉPEK SZÁLLÍTJAK A NÉMET CSAPATOKAT. CSAK NÉMET JARÓRÖK ÉRTÉK EL A SVÉD HATÁRT.

Stockholmból jelentik (Svéd Távirati Iroda.) Trondhjembe állandóan érkeznek a német csapatokat szállító repülőgépek. A város környékén 'evő hidakat és közműveket a németek aláaknázták. egyes megfigyelők szerint csütörtökön német tehergőzösökből harcikocsikat és nehéz tüzérségi anyagot és légháritó ágyúkat raktak partra. A városban és környékén gépfegyverfészkeket építettek. Trondhjemtől 30 kilométerre keletre a németek elfoglalták Santjordal mellett a katonai gyakorlóteret. Ezzel szemben — svéd jelentés szerint — a séd határt csak járőrök érték el és hasonlóképpen csak járőrök hatoltak be a Trondhjemtől 55 kilométerre lévő Levanger városba.

A norvég helyiségek és támaszpontok megszállásával és elfoglalásával összefüggő hadműveletekben dicsőséges helyet foglal el a narviki német torpedóromboló kötelék harca. Miután most már rendelkezésre áll egy, a harcokban résztvevő és megsebesült tengerésztiszt szóbeli jelentése, a véderő főparancsnokságnak módjában áll a könnyű tengeri haderő e részének hősiességét nyilvánosságra hozni. Amikor a *Bonte* sorhajókapitány vezetése alatt álló torpedórombolók elérték a nyugati fjord bejáratát, egymásután haladva sorban befutottak a fjordba és 9-én, pontosan a kijelölt időben Narvik előtt álltak. Két norvég páncélos hajó fogadta a rombolókat és nem tett eleget a német torpedóromboló kötelék ama felhívásának, hogy ne fejtse ki ellenállást. A két norvég páncélos tüzzel fogadta a német köteléket, mire az a norvég hajókat elsüllyesztette. A torpedórombolók védelme alatt ezután lebonyolították a csapatok partraszállását. Az angol cirkáló és torpedórombolók április 10-én indítottak elsősízbén támadást a németek ellen, majd elkeseredett harc után visszavonultak. A németek három angol torpedórombolót megsemmisítettek, egyet megrongáltak. Német részről két torpedórombolót olyan súlyos találat ért, hogy másnap reggel le kellett mondani róluk. A német torpedórombolók a tenger felől és a levegőből érkező további támadást is visszaverték. A torpedórombolóknak olajfelvétel és az elszennvedett károk kijavitása céljából meg kellett hosszabbítaniuk eredetileg kiszabott tartózkodásukat. Szombaton, április 13-án az angolok, miután közben igen nagy megerősítést kaptak, megindították a már jelentett nagy támadást. A német torpedórombolók hősiességével felvették a hatalmas tulerővel szemben lévő ellenséggel az egyenlőtlen küzdelmet és megakadályozták az angolok benyomulását a kikötőbe. Csak amikor már az utolsó gránátot és torpedót is kilőtték, vonultak vissza a fjord belsejébe. Az egyik torpedóromboló, hogy fedezze a legénység partraszállását, keresztbefeküdt a szűk fjordban és lőszerének telje-

elhasználásáig viaszatartotta az angolokat. Az ellenség így egyetlen német hajót sem kaparinthatt meg. Mindaddig egyetlen német hajót sem sülyesztettek el, míg azok lőszerrel rendelkeztek. A legénység és a tisztok az utolsó lövedékig har-

coltak és súlyos károkat és veszteséget okoztak a tulerőben lévő ellenségnek. A német véderő elégtelével tekint rájuk és a német nép büszke lehet fiaira. Narvik és környéke szilárdan német kézen van.

A szövetségesek közvetlen hadműveleti célja a stavangeri német repülőter elpusztítása. Aztán kezdődik a harc a norvég szárazföldön

Stockholmból jelentik: (Svéd Távirati Iroda.) Svédország közepéből származó sajtóértesülések szerint angol csapatok Trodthjemtől 80 kilométerre északra Nansos kikötőben partraszálltak.

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint a szövetségesek hadműveleteinek célja Stavanger. Mind a levegőben, mind a tenger felől igyekeznek elpusztítani az ottani német repülőteret. Ha ez sikerül, a szövetségesek elérték tervük első célkitűzését. Mielőtt a szövetséges partraszállított csapatok berendezkedtek, első dolguk lesz, hogy harcra bocsátkozzanak az ellenséggel. A norvég vezérkar szerint legfontosabb a gyorsaság, mert ha a németeknek időt engednek a berendezkedésre, akkor a harcok már sokkal nehezebbek lesznek és hosszabb ideig elhúzódnak.

NÉGYEZER NORVÉG KATONA LÉPTE ÁT A SVÉD HATÁRT. OSKORBORG ERŐS NÉMET MEGSZÁLLÁSA.

Stockholmból jelentik: (Svéd Távirati Iroda.) Värmland tartományban négyezer norvég katona

átlépte a svéd határt. A katonákat internálták. A karlstadi katonai épületekben nagy internáló tábor létesítettek.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint Oskarborh-erődöt megszállták és védelmi berendezését nagy mértékben kiépítik.

CÁFOLAT AZ ANGOL KORMÁNYBAN TÖRTÉNT SZAKÍTÁS HIRE ELLEN.

Londonból jelentik: A Reuter iroda illetékes helyről kapott felhatalmazás alapján megcáfolja azt az elterjedt hírt, hogy az angol kormányban a norvégiai hadi helyzet következtében szakadás állott be.

Londonból jelentik: A *News Chronicle*-ban *Bartlet* sürgeti a Norvégiának nyújtandó tényleges segítséget. A lap szerint az angol kormányban be kell látnia, hogy komoly kockázat nélkül nem tud döntő eredményt elérni. A németek ellenálló ereje napról-napra növekszik az esetleges angol támadással szemben.

Reynaud nagy beszédet mondott a katonai, politikai és diplomáciai helyzetről. A beszéd hatására visszavonták az összes interpellációkat

Párizsból jelentik: A Havas francia hírszolgálati iroda jelentése szerint *Reynaud* francia miniszterelnök csütörtökön, a szenátus titkos ülésén beszédet mondott. Beszédében összefoglalta a katonai, politikai és diplomáciai helyzetet. Az interpellációk közölték, hogy *Reynaud* beszéde után lemondanak interpellációjukról.

KATONAI SZAKÉRTŐ BIZOTTSÁGOK KÖLCSÖNÖS LÁTOGATÁSA OLASZORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG KÖZÖTT.

Rómából jelentik: A Steani olasz hírszolgálati iroda jelentése szerint Olaszország és Németország között állandóan folyamatban van a különböző katonai szakértőkből és műszaki tisztekből álló bizottságok kicserélése. Néhány ilyen bizottság már megérkezett Rómába. Hangoztatják, hogy ez a bizottság-csere beleilleszkedik az 1938 évi program keretébe, melynek célja állandó érintkezés fenntartása a két ország haderői között.

HAJÓTÖRÖTTEK ÉS HAJÓPUSZTULÁSOK.

Párizsból jelentik: A Havas francia hírszolgálati iroda jelentése szerint csütörtök este 100 an-

A „Barn Hill” nevű, felfegyverzett kereskedelmi hajót egy német repülőgép bombája felgyújtotta. Az égő hajót kitűzőbe vontatták, ahol teljesen elégett.

gol hajótörött érkezett Skócia egyik nyugati kikötőjébe. A hajótöröttet továbbszállították Anglia déli részébe.

Másik jelentés arról számol be, hogy a Svaindy

Mihalache levélben is kifejtette Maniunak, hogy továbbra is a régi felfogások és elvek vezérlik

Bucurestiből jelentik: Ion *Mihalache*, Mihai *Popovici* kíséretében kedden meglátogatta Maniu Gyulát Kolozsváron. *Mihalache* kifejtette Maniu előtt azokat az okokat, amelyek őt a királyi tanácsosi méltóság elfogadására indították. A megbeszélés után *Mihalache* visszatért a fővárosba és a Kolozsváron tárgyaltak hangsúlyozására csütörtökön a következő levelet küldte Maniunak:

„Mélyen tisztelt Maniu úr!

Hogy nyilvánosan is megmagyarázhasam, amit április 16-iki beszélgetésünkben kifejtettem, szükségesnek tartom, hogy ezen az úton a következőket állapítsam meg: A királyi tanácsi méltó-

ságra való kinevezetésem alkalmából, amelyben az uralkodó részesített, változatlanul fenntartom eddig ismert magatartásomat, éppen úgy *Öfelsége* a király iránti mélyes tisztelem és hódolatom tekintetében, amellyel mindig rendelkezésére fogok állani őszintén kifejtve véleményemet, mint a jelenlegi helyzet megítélése tekintetében s azokban az érzelmekben és felfogásban, amelyet ifjúságomtól következetesen vallottam, továbbá a velem közös véleményen lévő barátaimhoz fűződő kapcsolatokban. Kérem fogadja ez alkalommal is Ön iránti tisztelem és megkülönböztetett érzelmeim kifejezését.

Ion *Mihalache*.”

Házkutatást tartottak Stojadinovics volt jugoszláv miniszterelnöknél

Macsek a jugoszláv-bolgár viszonyról és a balkáni békéről. — Négytagú jugoszláv küldöttség megy Moszkvába

Londonból jelentik: (Bucuresti rádióközlés.) *Chamberlain* miniszterelnök az angol alsóház csütörtök délutáni ülésén ismertette a délkelet-európai államok angol követének múlt héten Londonban lefolyt értekezletét. Elmondotta, hogy Anglia külpolitikai kívánalma a délkelet-európai államokban a béke fenntartása és ott mindenik ország biztonságának a megőrzése. Az illető államok közül egyiknek sincs oka arra, hogy függetlenségét az angol külpolitikai törekvésektől féltse. Anglia kívánata legbensőbbben arra irányul, hogy ez államok között az egy más iránti megértés fokozódjék. Másik kívánalom, hogy Európa délkeleti része

és Anglia között a forgalom nagyobb méretűvé váljék és szerves egybefüggésűvé alakuljon.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda az egyik zágrábi lap jelentése alapján közli, hogy a Moszkvába utazó jugoszláv küldöttség négy tagból áll.

Legújabb Szentírás kiadás

Oszövetség I-III. kötet. Vászonkötés 1080 Lei
Ujszövetség I-II. kötet. Vászonkötés 350.,
„ rövid jegyzetes zsebkiadás, 40 „

nevű 4935 tonnás angol hajót Skócia partján torpedótalálat ért. A legénység 38 tagja az egyik északszkóciai kikötőben partraszállt.

Londonból jelentik: Az angol kereskedelmi hajózási miniszter kijelentette, hogy a németek a háború hét hónapja alatt az angol kereskedelmi hajóhadnak nem egészen 3 százalékát pusztították el. Ezt azonban — a miniszter szerint — új hajóépítéssel és vásárlással pótolják.

MÁSODIK ROBBANÁS EGY HÉT ALATT A DÁN TENGERSZOROSBAN.

Stockholmból jelentik: Az itteni rádió közlése szerint a Nagy-Beltben (a dán tengersizorosan) robbanás történt. A jelentés szerint ez már a második robbanás ezen a héten. *Nyberg* és *Korsör*, valamint *Aarhus* és *Kalunberg* között a forgalmat megszüntették.

Koppenhágából jelentik: A dán külügyminisztérium közli, hogy a finn, norvég és svéd alattvalókra is kiterjesztették az utlevelek láttamozósát. Az eddig érvényben volt északi személyazonossági bizonyítványok ezentul nem érvényesek.

Nyugtalanító helyzetben van Finnország élelmezése

Helsinkiből jelentik: Tanner finn ellátási miniszter beszámolt a finn távirati iroda munkatársának Finnország élelmezési helyzetéről. Elmondta, hogy a gabonapiac helyzete nyugtalanító. A készletek esőkentek. Ebben az évben jelentős mennyiségben szorulnak behozatalra. A burgonya ellátás terén is nehézségek mutatkoznak. A takarmányhelyzet szintén aggodalmat keltő. Szénkészletek egyáltalában nincsenek. A miniszter ezután általános árellenőrzést jelentett be.

Európai ügyek megbeszélése az amerikai külügyminisztériumban

Washingtonból jelentik: Sumner Welles külügyi helyettes államtitkár fogadta a Washingtonban működő svájci követet, valamint a francia és a spanyol nagykövetet.

Szigorú ellenőrzés alá veszik az országban tartózkodó idegen állampolgárokat

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter rendeletet tett közzé az idegenek fokozott szigorú ellenőrzéséről. Eszerint a Romániába érkező idegen állampolgárok, akkor is, ha nyolc napot meg nem haladó időre jönnek az országba, kötelesek 24 órán belül jelentkezni az illetékes hatóságoknál, városokban a rendőrség idegenellenőrző osztályán, falvakban pedig a csendőrségen, tartózkodási engedély elnyerése céljából. Aki ezt elmulasztja, azt azonnal kiutasítják az országból. Ha az idegen állampolgárok az országban való tartózkodásuk alatt változtatják lakhelyüket, vagy más helységbe utaznak, minden egyes esetben úgy távozáskor, mint megérkezésük kötelesek jelentkezni az illetékes hatóságoknál. Aki ezt elmulasztja, azt szintén azonnal kiutasítják. A külföldieknek megérkezésükkor a határrendőrségen át kell adniuk fegyvereiket, fényképező gépeiket s az esetleg náluk lévő robbanó anyagokat. Az országból való távozásuk előtt ismét jelentkezniük kell és nyilatkozatukban meg kell jelölniük azt a határállomást, amelyen keresztül elhagyják az országot. A belügyminisztérium a külügyminisztériummal, a munkaügyi minisztériummal és a hadügyminisztériummal karöltve új, szigorú ellenőrzés alá veszi az országban tartózkodó idegen állampolgárokat.

Chamberlain a délkelet-európai államok biztonsága és békéje fenntartásáról szólott

Anglia kívánja ez államok között a kölcsönös megértés fokozódását. — Az indiai alkotmány kérdése az angol alsóházban

Belgrádból jelentik: Macsek helyettes miniszterelnök a Belgrádban tartózkodó bolgár újságírók előtt kijelentette, kétségtelen, hogy ha Bulgária és Jugoszlávia összetart, olyan erőt fog képviselni, melyet mindenki tiszteletben fog tartani. Más kérdés, hogy ezt az elgondolást hogyan lehet megvalósítani. A Jugoszlávia és Bulgária közötti viszonyról szólva kijelentette, hogy az út háromnegyed részét már megtették a megértés irányában és a hátralevő negyed rész bizonyára könnyebben járható lesz. A következő lépésnek Bulgária részéről kell történnie. Reméli, hogy a közeljövőben egy bolgár miniszter ellátogat Belgrádba és akkor folytatódhatnak ezek a végleges rendezésre vonatkozó tárgyalások. Ennek a munkának azonban hamar meg kell történnie, mert az idő sürget. A balkáni béke elrendezése egyedül a balkáni államokra tartozik.

Londonból jelentik: O'Neil, az indiai ügyek államtitkára csütörtökön javaslatot terjesztett az alsóház elé. A javaslat a jelenlegi közigazgatás fenntartását ajánlja India 11 tartományja közül hét tartományban, ahol a kongresszusi minisztériumok megtagadták hivataluk működésének folytatását. O'Neil kijelentette, Indiában nagy csalódást keltett az alkirály és Gandhi tárgyalásainak eredménytelensége. Különösen a politikai közvé-

leménynek ama részében keltett csalódást, mely szembehelyezkedik a kongresszussal. Ezek közé tartozik az elnyomott osztályokon kívül a 90 millió muzulmán is. Az angol kormány nem fogadhatta el a kongresszusnak a teljes függetlenségre irányuló követelését és sajnálattal értesült, hogy a kongresszus elvetette az Indiának adandó dominiumi alkotmányt. A kongresszus követelésének elfogadása azt jelentené, hogy India megszakit minden közösséget a Birodalom többi részével. A jelenlegi helyzet — ugymond — nem sok reményt nyújt a bizakodásra. Ha Indiában polgári engedetlenséghez folyamodnak, a kormány kénytelen lenne megfelelő intézkedéseket tenni annak elhárítására. Mert egyetlen angol kormány sem teheti meg, hogy India irányítását átengedje, kivéve olyan szervnek, mely valóban kormányozni tudná ezt a hatalmas birodalmat anélkül, hogy vissza hagyná súlyedni abba a zürzavarba, amelyből az angolok kimentették.

Wedgood munkáspárti képviselő megjegyezte, hogy ha a kongresszus a polgári elégedetlenség elhamarkodott útjára lépne, ami megtörténhetik, az a helyzet állna elő, hogy az, ami az angol uralom elleni tiltakozásnak indulna, a muzulmánok és hinduk közötti harccal végződne.

Olaszország földközi-tengeri politikájának nem a hegemonia a célja, hanem a földközi-tengeri nemzetek együttműködése

Rómából jelentik: A *Giornale d'Italia* a leghatározottabban cáfolja az *Evening Standard* jelentését, mely szerint Olaszország a legközelebbi jövőben diplomáciai lépést tesz Londonban, kijelentve, hogy nem tűri az angol blokádok a Földközi-tenger keleti részére és a Balkánra való kiterjesztését, továbbá kifogás tárgyává teszi az angol kereskedelmi társulat felállítását. A lap szerint Olaszországnak nincs szándékában semmiféle diplomáciai lépést tenni és kár az amúgy is izzó nemzetközi légkört még jobban felkavarni.

Ezzel kapcsolatban a *Giornale d'Italia*-ban Gayda főszervező Olaszország Földközi-tengeri helyzetével foglalkozik és megállapítja, hogy a világháború következtében Olaszország bekerítése a Földközi-tengeren teljessé vált. A két demokrata hatalom oldalán Törökország is

ellenséges magatartást tanúsít Olaszországgal szemben és Egyiptom is bizalmatlan Itália irányában. Gayda hangoztatja, hogy Olaszország földközi-tengeri politikájának nem a hegemonia, hanem a földközi-tengeri nemzetek együttműködése a célja. Az új földközi-tengeri rendszert Olaszország a jogok és erők egyensúlyára akarja alapozni és biztosítani akarja valamennyi földközi-tengeri állam számára a szabad mozgást és a szabad kijáratot.

OLASZBARÁT ANGOL KÉPVISELŐK DISZEBÉDJE BASTIANINI OLASZ NAGYKÖVET TISZTELETÉRE.

Londonból jelentik: Az olaszbarát angol képviselők csoportja csütörtökön este a parlament épületében diszzebédet adott Bastianini olasz nagykövet tiszteletére. A magánjellegű összejövetelen megjelent az angol kormány több tagja is.

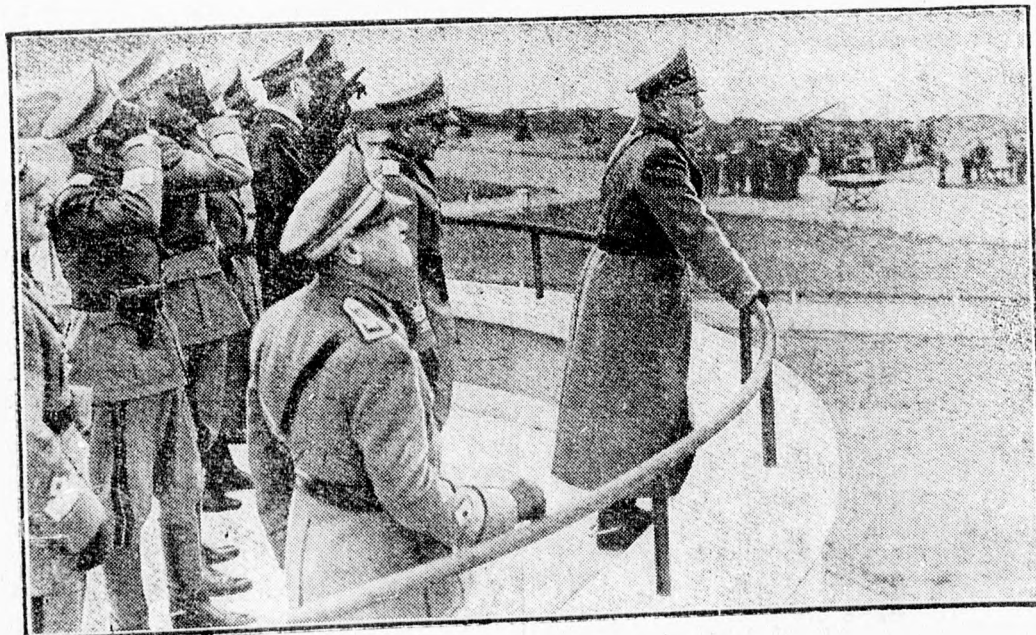
CROSS ANGOL MINISZTER OLASZORSZÁG MAGATARTÁSA TISZTÁZÁSÁT KIVÁNJA.

Londonból jelentik (Bucuresti lapok Rador közlése). Cross angol háborús-gazdasági miniszter szerdán este beszédet mondott Sheffieldben és többek között a következőket mondotta:

— Nincs okunk annak feltételezésére, hogy Olaszország arra törekedne, hogy magatartását másként értelmezzük, mint a semlegesség álláspontját. Ha ez valóban így van, úgy Angliának joga van arra, hogy megfelelő magatartást követeljen Olaszországtól.

— Az utóbbi időben az olaszországi lapok olyan hangnemet ütöttek meg Angliával szemben, amelyet csak a legnagyobb jóakarát esetén lehet másnak, mint ellenségesnek minősíteni. Ez a helyzet arra kényszerít, hogy vizsgálat tárgyává tegyük Olaszországnak velünk szemben való magatartását.

— Semmi vitás ügyünk nem merült fel Olaszországgal. Barátok akarunk maradni, azonban olyan nép vagyunk, amely nyíltan szeret beszélni és cselekedni, ezért tudni akarjuk hányadán állunk Olaszországgal.

Az olasz katonaság Anzió mellett nagyszabású légháritó gyakorlatot tartott. Mussolini jelenlétében.

Ha valaki betegsége miatt nem vétette fel magát az állampolgársági névjegyzékbe, a községi előljáróság köteles utólag bejegyezni

Elvijelentőségű döntést hozott a Semmitőszék

Bucurestiből jelentik: Igen bonyolult és évek óta húzódó állampolgársági ügyben hozott ismét elvi jelentőségű döntést a legfőbb Semmitőszék.

I. L. szatmári lakos az állampolgársági névjegyzékek összeállítása idején olyan súlyos betegség volt, hogy nem tudott eleget tenni az összeírásra való jelentkezési kötelezettségnek. Felépülése után jelentkezett a polgármesteri hivatalban, ahol annak ellenére, hogy súlyos betegségét hivatalos bizonyítvánnyal igazolta, megtagadták az állampolgársági névjegyzékbe való felvételét, azaz az indokolással, hogy későn jött. Igazának tudatában fellebbezéssel élt az elutasítás ellen, de az alantas hatóságoknál nem talált jogorvoslatot,

mert azok a közigazgatási álláspontot tették magukévá.

A legfőbb Semmitőszék, amely elé hosszú huzavona után, évek múlva került az ügy, egészen más szempontból nézte az esetet. Olyan értelmű elvi döntést hozott, hogy igazolt betegség teljes jogcímű ok arra, hogy valaki az állampolgársági névjegyzékbe való felvételi köteletségének nem tehető eleget és ilyen esetben az illetékes hatóság köteles a mulasztást utólagos beírással pótolni.

A fellebbezőt a legfőbb Semmitőszék előtt dr. Gál Lajos bucuresti ügyvéd képviselte.

Giurescu propagandaügyi miniszter látogatása Olaszországban

Bucurestiből jelentik: Mint várható volt, Giurescu propagandaügyi miniszter olaszországi látogatása új, szerencsés alkalomnak bizonyult a hagyományos román-olasz barátság kimélyítésére.

Románia kiküldöttét mindenütt rendkívül szívesen és nagy ünnepélyességgel fogadták, a fasiszta sajtó pedig felhasználta az alkalmat, hogy a Románia és Olaszország közötti jóviszonyt kihangsúlyozza. Ismét kifejezésre jutott a román-olasz kapcsolatok szilárd volta és újlag megnyitkozott azok az érzések, amelyek mélyen gyökernek úgy a román, mint pedig az olasz nép tudatában.

Romániát és Itáliát továbbra is egyesíti a közös származás, a közeli vérrokonság és az a közös hivatás, hogy együtt hordozzák a latin művelődés fátylát.

Giurescu utazásának célja nemcsak az volt, hogy felavassa a román pavillont a milánói nemzetközi kiállításon. A román propagandaügyi miniszter nagyfontosságú megbeszéléseket is folytatott közművelődési egyezmény megkötésére Románia és Itália között. Ez az egyezmény, amely lehetővé fogja tenni a kulturális javak kicserélését a két ország között, annak a természetes óhajuk a következménye, hogy egymást kölcsönösen megismerjük és még szilárdabbá tegyük a közöttünk máris fennálló barátságot.

De Giurescu miniszter látogatása nemcsak ebből a szempontból volt eredményes. A propagandaügyi miniszter e látogatás alkalmával újból hangsúlyozta azt a nemzetközi politikát, amelyet Románia eddig folytatott és a jövőben is folytatni akar. Abban a sajtóbeszélgetésben, amelyet Giurescu miniszter a „Tribuna” című fasiszta lap munkatársával folytatott, így határozta meg ezt a politikát:

— Két lényeges dolog van egy nép életében: a haza földje és a becsület. A mi szigorúan szemlegességi politikánk összhangban van ezzel a két alapvető célkitűzéssel.

E nyilatkozattal egy illetékes román tényező a határokon túl is félreértést kizáró módon adott hangot annak a politikának, amely Románia helyzetét a jelenlegi európai összetűzésben meghatározza.

Románia a jövőben is szigorúan szemlegességi politikát folytat mindaddig, amíg határai érintetlenül maradnak. Ha megtámadják, becsülete megkívánja, hogy védekezze, tekintet nélkül arra, hogy ki a támadó.

Megállapítható, hogy Giurescu miniszter olaszországi utazása pozitív eredménnyel végződött. Giurescu valóban mint propagandaügyi miniszter járt el és nagy szolgálatokat tett hazájának.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 26—május 6.

1500 kiállító. — 7 külföldi állam részvételével. — Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. — Divatrevü. — Építőanyag-tözsde.

50 % utazási kedvezmény

Érvényes a MÁV vonalain: odautazásra IV. 26 — V. 6-ig, visszautazásra IV. 26 — V. 16-ig, a CFR vonalain a visszautazásra IV. 26 — V. 11-ig.

Magyar Vizum érvényes román egyéni utlevél és vásárigazolvány alapján a magyar királyi követség és a magyar királyi konzulátusok útján személyenként 2.50 P-ért beszerezhető.

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a

Románia Utazási Iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda

összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviseleteinél. A vásárigazolvány ára 120 lei.

Királyi tanácsossá nevezték ki Antonescu volt minisztert

Ófelsége több kihallgatást tartott csütörtökön

Bucurestiből jelentik: A királyi udvar marsallja 18. számú közleményében a következőket közli:

Ófelsége II. Károly király csütörtökön kihallgatáson fogadta Bideanu dr-t, Ilie Garneatat, Corneliu Georgescut, Radu Mironovicit, Noveanu dr-t, Rudeanu dr-t, és Stoicanescu professzort.

A királyi udvar marsallja 19 számú közleményében közli, hogy Victor Antonescut, Románia volt párizsi nagykövetét, a volt igazságügyi-, pénzügy- és külügyminisztert királyi tanácsossá nevezték ki.

A banati Katolikus Népszövetség munkája az egyik rónáckülvárosi tagozatban

„Isten dicsőségéért s népünk jövőjéért”

Timișoara. Saját tud. A Katolikus Népszövetség helybeli rónáckülvárosi tagozata most tartotta közgyűlését. Fodor József hittanár, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei központjának főtájkára mondott ezután ünnepi beszédet, amelyben lendülettel és meggyőzően fejtegette, hogy a külvárosi tagozatnak munkáját mindig Istenért és népünkért kell végeznie. Sári István és Szabó Tibor szavaltai után az előbbi heterjesztette a titkári jelentést. Nagy elismeréssel szól a Katolikus Népszövetség temesvári egyházmegyei központjáról, amely 1938. szeptemberében ezt a külvárosi tagozatot életre hívta s ez azóta áldásos működést fejtett ki. A megszervezés főképp az ifjúság továbbnevelése szempontjából volt fontos, mivel ez egyébként szétszórva, cél, irányítás és egység nélkül vallási és népi egységünk szempontjából számottevő nem lehetett, vagy elveszett volna. A katolikus szülő — mondja tovább a jelentés — jobb kezekbe nem is tehetné volna le gyermekei jövőjét és nevelését. Az egyesületi helyiségben tartott rendszeres gyűléseken legtöbbször továbbképző előadások is voltak, vallási, kulturális és világnézeti kérdésekről, az előadók között szerepeltek P. Kassovitz Agoston és P. Haubenreich Károly szalvatoriánusrendi szerzetesek, Bojhos Mihály jőzsefvárosi lelkész, Sütő Károly tanító és Berényi Gizella egyházközségi nővér, aki havonta tartott vezetőségi megbeszéléseket, hogy a munka a Katolikus Népszövetség szellemében és meghatározott programja szerint folyjon. Voltak aztán rendezetesi összejövetelek. Tizenöt előadást rendezett a tagozat. A bevételekből többek közt megvetették a könyvtár alapját, színpadot rendeztek be, társasjátékokat vásároltak, jótékonykodtak. A leányok adventi koszorúfonást végeztek, bevezették a „Szűz Mária szállást keres” azép szokását s az ifjúság a feltámadási körmeneten — Ronácon először zászló alatt testületileg vonult ki. Résztvett a csoport a temesvári katolikus ifjúság vallási rendezvényein, szoros érintkezést tart fenn a testvéregyesületekkel, sportszakosztályt szervezett s résztvett az augusztusban helyben tartott „Pax Olimpias” versenyen, elnyerve azon a sakkhajnökséget, a labdarugókupát s egy-egy díjat az úszó- és tekeversenyen is. Az ifjúság egy csoportja Nadrágra rendezett kirándulást, amellyel kapcsolatban köszönettel adózik a piébános vendégszeretetének — ilyen kirándulásokat ezidén nagyobb mérvben kívánnak megvalósítani. Szólt végül a jelentés az új munkaév beható programjáról és megemlékezett a nemrég elhunyt Csányi István választmányi tagról. Vigh István a pénztári, Mező József az ellenőri jelentést terjesztette be. Fodor József hittanár, mint központi kiküldött közölte, hogy a választmány által összeállított új vezetőséget a központ jóváhagyta — s ezt a közgyűlés is magáévá tette. Elnök ismét Csorba Pál, ifjúsági elnök Toldy István, titkár Sári István, ellenőrök Budai István és Nyári István, könyvtáros Talpai István, háznagy Csala János, a választmány tagjai Mihók Antal, Kopasz Antal, Cserháti Géza, Bajtai János, Bojhos Mihály lelkész Metzger Márton dr. prépostplébánosnak, mint illetékes plébánosnak üdvözlétet tolmácsolta, felszólalt Kabán Endre és Csorba Pál. A Kongresszusi-himnusszal ért véget a közgyűlés.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRÁLY-UT 5. SZAM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrünk meg s nem adunk vissza

Gritta Ovidiu rendőrkesztör felhívása a város lakosságához

Gritta Ovidiu nagyváradi rendőrkesztör magához hívatta a sajtó képviselőit és a következő közlést tette:

— Felhívom és kérem a város lakosait, hogy szombaton, április 20-án, a román hadsereg Nagyváradra való bevonulásának évfordulóján lobogózzák fel házaikat, mert ez a nap államunknak nagy ünnepe.

ARÁBIA TRÓNÖRÖKÖSE INDIÁBA MEGY GYÓGYÜDÜLESRE. Kairóból jelentik: Az egyik egyiptomi lap jelentése szerint Saudi, Arábia trónörököse gyógyüdülés céljából Indiába utazik.

Mint részvétellel értesültünk dr. Horváth Imréné született dr. Horváth Erzsébet földbirtokosnő 82 éves korában Szatmáron meghalt. Az elhunyt uriaszony nagy köztisztviselőnek örvendett az egész vármegyében. Gyászolják: dr. Südy Tiborné sz. Horváth Irén, Horváth László mint gyermekei, dr. Südy Tibor, mint veje, árvátfalvi Nagy Sándorné sz. Südy Adrien dr. Südy Szabolcs, Südy Petronella, mint unokái, Nagy Petronella, mint dédunokája, Südy Károly és neje, Kovács Bálint, mint sógorai illetve sógoronője. A szatmári gyászhatárral megtartott gyászistentisztelet után öv. Horváth Imréné holttestét a biharmegyei Csokajra szállították s az ottani családi sírholtban temették el nagy részvétellel.

FURNICA-HANGYA 1939. évi közgyűlését holnap, vasárnap (21-én) féltenekeltőkor tartja a Katolikus Körben, melyre a tagokat meghívja az Igazgatóság.

* Bankok, részvénytársaságok és ügyvédek arak figyelmébe! Közgyűlési meghívókat, érkeket és bármilyen hivatalos hirdetményt, konverziós hirdetményeket a Monitorul Oficial, Buletinul Oficial Bancar Bucuresti, Buletinul Justitiei Cluj, hivatalos lapokban és bármely bucuresti lapba a propaganda miniszteriumon keresztül a legelőnyösebb feltételek mellett, garanciával terminusra megjelenteti a Rudolf Mosse S. A. oradeai fiókja, Oradea, Parcul Traian No. 6. Telefon 31-35. Kivánatra a hirdetményért elküldünk. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk.

FELÜLVIZSGÁLJÁK A HELYSÉGNEVEKET. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium mellett bizottság alakult, amelynek feladata, hogy az ország községeinek nevét felülvizsgálja, abból a szempontból, vajjon azok összhangban állanak-e a közigazgatási törvény követelményeivel. A helységnevek felülvizsgálását végző bizottság elnöke Horia Grigorescu belügyi államtitkár, akinek irányítása mellett ezt a munkát főleg egyetemi tanárok végzik.

Az oradeai Római Katolikus Legényegylet műkedvelői vasárnap délután 5 órai kezdettel mutatják be a Richelieu című nagyhatású színművet. Az előadást, mint ismeretes, még a Szent József-napi ünnepség díszelőadásának tervezték, de az engedélyt csak most, vasárnapra kapták meg. A hét képből álló hatalmas színművet Losonczy Gábor rendezi s szereplői valamennyien jónévű, gyakorlott műkedvelők. Az előadás iránt, amelyet táncmulatság követ, városszeri nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Temetések. Florutza János vámtisztviselő 37 éves korában meghalt Szentmártonban. Temetése tegnap volt. — Cirila Sofie 79 éves korában Cséke községben meghalt. Temetése április 19-én volt. — Kiss Zsuzsa Szaldobágy községben 25 éves korában meghalt. Temetése április 19-én volt. — Leticzia Veza 17 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése április 19-én volt a Rulikovszky-temetőben. (Caritas.)

Zürichi nyitás. Párizs 8.88, London 15.67 fél, Newyork 446, Brüsszel 74.65, Milánó 22.45, Amsterdám 236.75, Berlin 178, Szófia 550, Belgrad 10, Bucuresti 225.

Halálozás. Turdán 70 éves korában, rövid szenvedés után meghalt Barthel Gyula, a tordai cementgyár köztisztviselőben állott főtisztviselője s a tordai katolikus egyházközség tanácsosa. Özvegye és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvétellel ment végbe.

MÁJUS 1-IG JELENTKEZHETNEK A CLUJ KATONAI ÖVEZETEIBEN LAKÓK. A kolozsvári rendőrkesztura a város lakosságának tudomására hozza az alábbiakat: „A Kolozsvár területén létesített katonai érdekű övezetekben való letelepedés engedélyezéséről szóló előbbi közleményeinkkel kapcsolatosan köztudomásra hozzuk, hogy a személyazonossági igazolványok láttamoztatásának határidejét 1940. május elsejéig meghosszabbítottuk. Azok, akik eddig nem jelentkeztek láttamoztatás céljából, f. év május elsejéig kötelesek benyújtani kérvényüket a Térparancsnoksághoz, mert a fenti határidő letele után újabb haladékot nem kaphatnak. A fenti rendelkezések vonatkoznak a katonai érdekű övezetben ingatlanl rendelkező tulajdonosokra is, még ha ők maguk nem laknak ebben a körzetben. Idégen alattvalók kérvényeiket a rendőrkesztura MONT hivatalában, a 60. számú szobában nyújtják be. A rendelet ellen vétőket megbüntetjük.“ A fenti közleményt dr. Josif Horvat rendőrkesztör és dr. Liviu Timbus kesztörhelyettes írták alá.

Az oradeai Kereskedői Tanács közleménye: Felhívjuk tagjaink figyelmét, hogy folyó hó 20-ig a pénzügyigazgatásához adják be a következő bejelentéseket: 1. rendkívüli nemzetvédelmi adó megállapítására szükséges adatok, 2. az italmérséssel rendelkező kereskedők az április 1-én rakárakon volt készletekről, 3. fűszerkereskedők ecetszes, ecet, élesztő, 4. gabona illetve olajmag kereskedők folyó hó 20-ig kötelesek a birtokukban található napraforgómag készleteket a nemzetgazdasági miniszterium címére küldendő ajánlott levélben bejelenteni. Részletes felvilágosítást és bejelentéshez szükséges mintákat tagjaink titkári hivatalunkban kaphatnak.

Rövid hírek a Tisza-partjáról. Sighet-Máramarosziget. Saját tud. Pénteken a megyefőnökségen nagy közigazgatási értekezlet lesz a községi jegyzők és lelkészek bevonásával. — Dr. Ilea László, a NUF megyei elnöke, távirati hívasra Bucurestibe utazott. — D. Georgescu ezredes-megyefőnök több napra Kolozsvárra utazott, távolléte alatt a megyei ügyeket Bocotei Todor igazgató vezeti. — Máramaroszigeten a közegészségügyi hét, csütörtökön vette kezdetét. — Máramaros megyében pár nap óta kellemes tavaszi az idő, a megkészt mezei munka serényen folyik; amit hátráltat a munkahiány, minek következtében a napszám meglehetősen magas. — Radu munkaügyi felügyelő, a mult nap folyamán általános felülvizsgálatot tartott Szigeten. A vizsgálat során számos kihágási jegyzőkönyvet vett fel. Radu ellenőr, Peta Péter munkásellenőrő bi-vatali főnök és Ráczkóvy munkakamarai titkár kíséretében. Felsővison is felülvizsgálatot eszközölt, ahol szintén több jegyzőkönyvet vett fel.

Horthy Miklós kormányzó megnyitotta a budapesti mezőgazdasági kiállítást

Feljegyzések

Bizonyos magyarországi külpolitikai vita során a pro és contra válaszokat sokan és sokféle-képen használták ki. Voltak olyanok is, akik ezt az alkalmat arra használták fel, hogy megtépázzák az olasz és német társadalmi és népjóléti intézmények korszakalkotó jelentőségét és dicsőségét. Kijogásolták, hogy bizonyos „italofil és germanofil” körök állandóan ezeket híresztelik, terjesztik, holott máshol is történik mélyeszántó társadalmi átalakulás és intézményes gondoskodás, csak hogy ezekben az országokban az ilyesmit természetesnek, magától értetődőnek veszik, az olaszok és a németek pedig világgá kürtölik.

Ez az állítás ma, az intézményes és céltudatos propaganda korában, így nem állja meg a helyét. Ahol valami történik a népet, azt igyekeznek minél ríkítőbb színekkel ráfesteni a hivatalos propaganda hirdetésére és igyekeznek minci haragsalib szoval világgá kürtölni. De csak akkor, ha valami történik, ha a hírvetésnek alapja van.

Ki tehet arról, ha egyik-másik államban gyakrabban kell megemlíteni szociális vívmányokról és egész népet, egész nemzetet átfogó népjóléti intézkedésekről? Mert példaadás, buzdítás kedvéért meg kell tenniük. Azokat a mélyen evangéliumi igazságokat, amelyek a szociális munkát táplálják és előre viszik, mindenütt meg kell látnunk és ebben nem akadályozhat meg semmiféle elfogultság.

Azért kell most foglalkoznunk az olasz házassági kölesönök ez év januári országos kimutatásával. Ezeket a kölesönöket már mindenki ismeri. Fiaitok kappják, hogy könnyebben tudjanak családi feszket rakni.

Olaszországban ez év januárjában 4950 ilyen kölesönt utaltak ki 7 millió 800 ezer lira összegben. Ez körülbelül 80 millió leinek felel meg, tehát átlagosan 16 ezer leit lehet egy-egy ifjú házaspár. A kimutatás beszámol még arról is, hogy a házassági kölesönök intézményes bevezetése óta ez év január 31-ig 121 ezer házassági kölesönt folyósítottak 199 millió lira értékben. Ennek az összegnek körülbelül két milliárd lei felel meg, tehát egy családra átlagosan 16 ezer leit lehet számitani.

A kölesön átlagos családonkénti összege nem nagy, de tekintetbe kell vennünk azt, hogy a családi élet kezdetéről, a megindulásról és kismemberekről van szó. A számok pedig mindennel beszédesebbek: százhuszonegyezer családnak nyúltak a hóna alá éppen a legnehezebb kezdetben. Ha azután még azt is tekintetbe vesszük, hogy négy gyermek után a tartás teljesen elévül, akkor senki sem tagadhatja meg az elismerést az olasz társadalmi politikától.

Az ilyen tényekkel, az ilyen kimutatásokkal foglalkoznunk kell. Aki ezekben elfogultságot és célzatosságot lát, az maga esett bele a legrövid-látóbb, legsötétebb elfogultságba.

(k. n.)

* A Stáruinja (Törekvés) vasárnap d. e. 10 órakor tisztújító gyűlést tart Váradon az Építőiparosok Alexandri-u. 13. a. helyiségében. Tekintve hogy a Törekvés jövőbeni életére kiható nagyfontosságú határozatról is szó esik a közgyűlésen, a vezetőség tisztelettel meghívja az egyesület összes tagjait és annak barátait.

A MAGYARORSZÁGI ORVOSSZÖVETSÉG KIKÜLDÖTTJE BERLINBEN. Berlinből jelentik: Csilléry Andás, volt miniszter, a Magyar Orvosok Nemzeti Szövetsége külügyi osztályának vezetője többnapos látogatásra Berlinbe érkezett. Csilléry látogatása a két ország egészségügyi téren való együttműködésének elmélyítését szolgálja.

Az oradeai Iparosok Hitelszövetkezet Temetkezési Egyesülete értesíti A-csoportjának tagjait, hogy Hajnal Árpád, Szénásy Gyula, öv. Székely Istvánné (546, 547, 548-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 10, illetve 11 lei minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába, vagy a pénzbeszedőnknek. Az elnökség.

Szolgálatos gyógyszerárak Oradean:

Pénteken Nagyváradon a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:
Mátyás király, Str. Vlahuța No. 46. Telefon: 21-34. (Ajtay).
Irgalmasok, Bulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 11-84.
Minerva: Piața Unirii.
Salvator, Str. Alexandri. (Németh). Tel. 16 07.
Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénk szél, egyes helyeken záporosó, zivatar. A hőmérséklet csökken.

FINOMITOTT LISZT ÓRLÉSE A FÖLDMŰVESEK RÉSZÉRE. A búzaértékesítési törvény értelmében a parasztmalmoknak osztályozott hengeralmok is örölhetnek finomabb minőségű lisztet, a húsvéti és karácsonyi ünnepeket megelőző 15 napon. Így április 10-től 27-ig örölhető a finomabb liszt és pedig 50 kg. mennyiség minden földműves családfő után. Kizárólag azok a parasztmalmoknak osztályozott hengeralmok élhetnek ezzel az engedéllyel, melyek írásban nyilatkozatot adnak be a pénzügyigazgatóság, vagy az illetékes adóhivatalhoz, hogy elfogadják a henger folyóméterenkénti 1000 leies átalány-illeték befizetését, aminek ellenében úgy a húsvéti, mint a karácsonyi ünnepek előtt örölhetik a finomabb lisztet.

Kloroformos rablótámadás áldozata lett egy oradeai kereskedő. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Kellemetlen uti „kalandban” volt része a napokban Spérnát Zsigmond nagyvárad nagyipiaci kereskedőnek. Spérnát üzleti ügyben Bánffy-hunyadra utazott s aktatáskájában 62 ezer leit hozott magával. Csucsá és Királyhágó között egyszerre nagyfokú álmoságot érzett s rövid idő múlva mély álomba is merült. Mikor felébredt, megdöbbenne vette észre, hogy aktatáskája a benne levő nagyszámú készpénzzel együtt eltűnt. A kereskedő azonnal jelentést tett az esetről a vasuti személyzetnek, azonban a vonaton a legközelebbi vizsgálat ellenére sem találták meg a vakmerő vasuti tolvajt. Spérnát Zsigmond megérkezése után a nagyvárad rendőrségén is jelentést tett. Előadásából valószínűnek tartják, hogy kloroformos rablók áldozata lett. A kereskedő pontos személyleírását adott a vele egy fülkében utazó szemszédjairól s ezen az alapon indítottak széleskörű nyomozást, egyik utitársának személyleírása ráillik egy jólsimert bűnözőre.

SZIGORU MEZŐGAZDASÁGI INTÉZKEDÉSEK. SATUMARE MEGYÉBEN. Satumare-Szatmar. Saját. tud. Ceman ezredes, vármegyei prefektus április 27-ig a megye területén az összes vásárokat betiltotta. Kivételt csak a városok egy-egy hetivására képez. A földművesek engedély nélkül nem hagyhatják el a falut, csak a községi bíró és a mezőgazdasági mozgósítás községi biztosának engedélyével. Az avasi, ugocsai járásokban, valamint a telepes községekben április 27-ig az összes korcsmákat be kell zárni. A lelkészek és a jegyzők ezen a határidőn túl is bezárhatják a korcsmát, ha az a munkáscarokat elvonja a földtől. A munkától tartózkodó, lustálkodókat erővel kényszerítik majd, hogy kimenjen a földekre. A beszélgetéssel időtöltő asszonyokat közmunkára kötelezik.

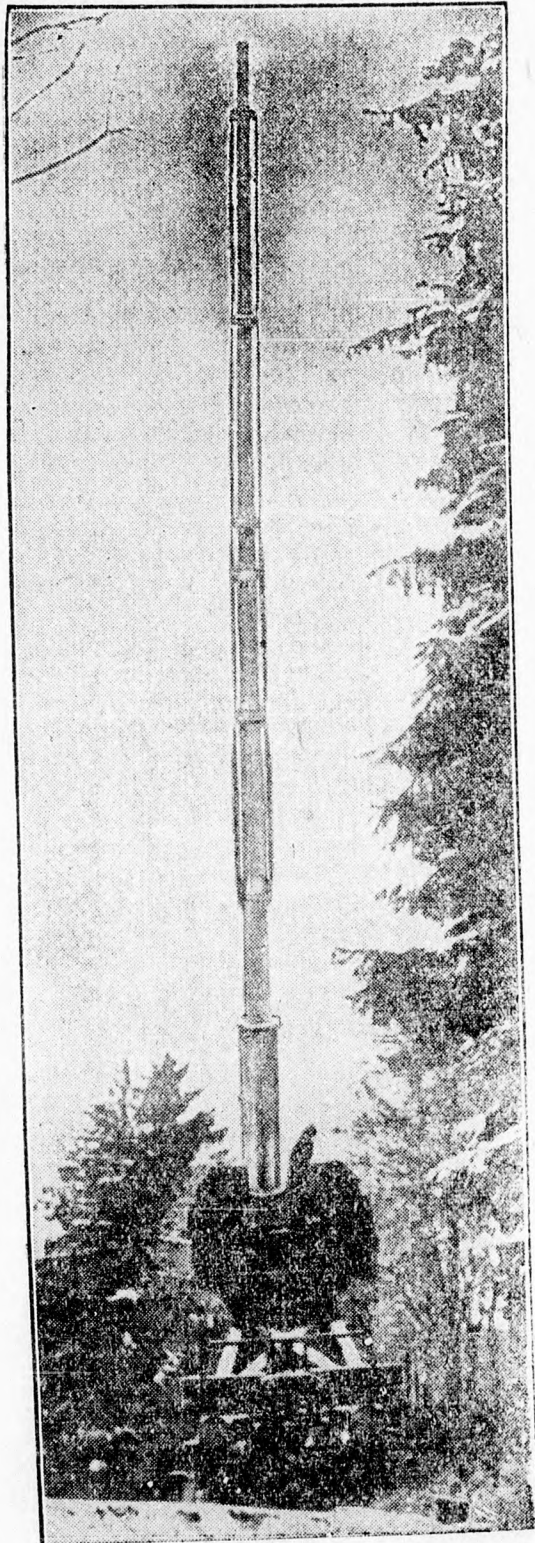
Hírek Turdáról. Saját tud. A katonai szolgálatra bevonultak családjainak segélyezését előkészítő bizottságok a segélyre igényjogosultak összeírását megkezdték az egyes felekezetek lelkészeinek vezetésével. — Tordán tartott légvédelmi előadások elméleti része befejezést nyert s megkezdődtek a gyakorlati kiottatások. — A legfontosabb adógyi tudnivalókról sorozatos előadásokat tartanak a tordai kereskedőknek és iparosoknak. Előadók a pénzügyigazgatóság szakreferensei. — Sulyos szerencsétlenség áldozata lett Tordán Dezmenezu Sofron 72 éves földműves, aki egy nagy eperfát vágott ki udvarán s a kivagott fa teljes súlyával az öregemberre zuhant és mellét valósággal belapította s csontjait több helyen eltörte. Válságos állapotban szállították kórházba.

Oszlólében levő holttestet vetett partra a folyó. Satumare-Szatmarról jelentik: A Tisza folyó jégpáncéljának felolvadása után 35 év körüli férfi oszladozó holtteste került elő a folyó mélyéből. A holttestet vasárnap dobta partra a víz a máramarosmegyei Szarvaszó község határában. A csendőrség megállapította, hogy csempésztragédia történetelt. Valószínű, hogy egy csempész át akart menni a befagyott Tiszán, de a jég beszakadt alatta és a csempész a vízben lelte halálát. Holtteste csak most került elő.

POSTAFIÓK

SajtóvacSORA Pamfil Seicaru tiszteletére. Az Erdélyi Román Sajtószindikátus — mint Kolozsvárról írják — szerdán este, az Amerika-étterem külön termében diszvacsorát adott Pamfil Seicarunak, az ott tartózkodó román közirónak, a Curen-tul főszerkesztőjének tiszteletére. A sajtóvacsorára a szindikátus vezetősége a kolozsvári kisebbségi sajtó képviselőit is meghívta. Mindvégig szívélyes, kollégiális hangulatban folyt le a bankett, amelynek során Petruca Ioan, a Román Sajtószindikátus elnöke, kezesetlen, meleg szavakban üdvözölte Pamfil Seicarut és méltatta közirói érdemeit. Végül József, a Népkisebbségi Újságíróegyesület kolozsvári csoportelnöke a kisebbségi sajtó nevében üdvözölte a román sajtóélet képviselőjét és hangoztatta, hogy a kisebbségi újságírók mindenkor értékelni tudják a sajtóélet terén szerzett érdemeit. Dr. Bornemisa Sebastian, Kolozsvár polgármestere, Szamos-tartomány Újságíró Céhének elnöke emlékedett ezután szólásra. Visszaemlékezett arra a negyedszázados barátságra amely Pamfil Seicaruhoz fűzi és rámutatott közéleti érdemeire. Az üdvözlésekre Pamfil Seicaru hosszabb beszédben válaszolt, amelyben részletesen kifejtette a sajtó hivatását. Külön örömet fejezte ki, hogy a társasvacsorán a kisebbségi sajtó képviselői is megjelentek. „Legyünk együtt minél gyakrabban, hogy megismerjük egymást, — mondotta — mert az újságírásnak csak egyetlen magasabbrendű célja lehet: a közérdek szolgálata.” A társasvacSORA kitűnő hangulatban, a késő éjszakai órákban ért véget.

A német legnehezebb tűzérsg egy vasuti ígyuja, repülőgének ellen. A hosszú cső a találat pontoságát biztosítja.

Erdélyi író darabja a budapesti Nemzeti Színházban. A budapesti Nemzeti Színház már összeállította nyári programját. Ennek keretében Gyallay Domokos, az ismert nevű kolozsvári író „Külön nóta” című népijátéka is színpadra kerül. Egy gyöngyösbokréta-szerű székelytárgy nagyon kedves szindarabról van szó, amely Gyallay Domokosnak első színpadi műve. A szindarabt valószínűleg nyílt színpadon is bemutatják.

A „Halálos tavasz” francia változatban. Ismeretes, hogy Zilahy Lajos megfilmesített regényének, a „Halálos tavasz”-nak átütő sikere volt Magyarországon. A kritika egyhangú állítása szerint az első magyar film, ami művészi szempontból is eléri a legjobb európai filmek színvonalát. A film rendezését maga Zilahy Lajos irányította. A nagy sikerre felfigyeltek a francia filmgyárak is és vetélkedés indult meg Zilahy regényének megfilmesítési jogáért. Néhány nappal ezelőtt sikerült megkötöni a megállapodást és Zilahy már el is utazott Párizsba, ahol irányítani fogja filmje francia változatának elkészítését.

Megtalálták egy bronzkori ember holttestét. Szibériában, az Altai hegység vidékén Gryasznov vezetésével tudományos expedíció kutató az örök jég birodalmában. Ezen a vidéken, ahol történelemelőtti idők óta virágzó rézbányászat folyik, hétmillió négyzetkilométernyi területen örök jégtakaró borítja a földet. Az expedíció most tizenöt méter mélységben a jégtakaró alatt páratlan leletre bukkant. Egy faistállót találtak a kutatók a jég alatt s abban tíz lovat teljes épségben, mintha tegnap fagytak volna meg, pedig a tudósok szerint a lelet még a bronzkorból származik és a jégalatti istálló legalább tízezer éves. A felfedezés valódiságáról különben Harold Whitnell, az amerikai Colgate-egyetem tanára is meggyőződött. A vidék lakói ezenkívül egy bronzkori ember épségben maradt holttestét is megtalálták a jég alatt. Az istálló csodálatos épségben maradásáról az a felfedezés alakult ki, hogy hirtelen hólavina temette el s a hőtömegek később eljegescedtek.

Temesvár közönsége általános érdeklődéssel várja a szombati estét, amikor is a kolozsvári Thália együttese ismét megkezdte előadásainak sorozatát a temesvári városi színházban. A megnyitó előadások műsorán a színházi év két legnagyobb sikerű vígjátéka szerepel, a Fenség, fizetek! és a Szülők lázadása. Fenség, fizetek! — a Vig-színház legújabb nagy sikere. Ebben a remek tréfában Somerseset Maugham megmutatja, hogy vérbeli színpadi író és egyben a legjobb mulattató is tud lenni. Ez a briliáns vígjáték a Thália előadásában is hatalmas sikert aratott. A Szülők lázadása ugyancsak világsiker aratott darab, szerzője a dán Jens Locher. A délutáni előadásokon a mult ciklus legnagyobb sikerű darabjai, a Feleség, a Grófkisasszony, Gyümölcs a fán című darabok kerülnek színpadra, olcsó helyárrakkal.

A „Jóbarát” című kitűnően szerkesztett ifjúsági folyóirat legutóbbi száma is a szokásos gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A legújabb szám tartalmából az alábbiakat emeljük ki:

Reischel Artur: Az utolsó négy szemközti. — Dr. Biró Vencel: Bölcsőtől a sirig. — Eröss Alfréd: Atyánk (vers). P. L.: Püspök, kinek szíve aranyágnés volt. — Reményik Sándor: A jó pásztor (vers). — Ferencz Báni: Utban az örökkévalóság felé... — Dávid László: Püspök-atyánk utolsó útja. — Eröss Alfréd dr: Mailáth püspök szíve. — Jávor Béla: Mailáth püspök a diákok és tanárok között. — Walter Gyula: A püspök (vers). — Rácz József: „Mindenki püspöke”. — D. L.: Képek a temetőről. — Ifj. Xántus János: Püspök a gyermekhintán. — Dancsó Károly: Angyaljárás (vers). — Fényi István: Csend (vers). — Somlyai István: Az öreg huszár visszánéz. — Halottaink. — Fejtörő. — Fekadó rügyek. — Szemtől-szemben.

Rendkívüli védelmi intézkedések Svájcban

Bernből jelentik: Csütörtökön több rendkívüli védelmi intézkedés történt. Így katonai őrszemet állítottak minden középület bejáratára és a belépést csak külön igazolvánnyal engedik meg.

A kartelltanács hozzájárult a papírárak felemeléséhez

Cluj-Kolozsvárról jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium mellett működő legfelsőbb kartelltanács ismét tárgyalás alá vette a papírgyáraknak az eladási árak felemelése ügyében beadott kérését.

A kartelltanács a növekvő előállítás költségekre való tekintettel a papírgyárak kérését indokoltnak találta és az árak mérsékelt felemelését javasolta. A kartellbizottság javaslata felett a nemzetgazdasági minisztérium dönt.

SZÍNHÁZ

A SZABADKAI OPERETT TARSULAT ORADEAI VENDÉGJÁTÉKÁNAK MŰSORA:

Szombat nincs előadás.
Vasárnap délután 3 órakor: **Sárga csikó.** (Olcsó helyárrakkal.)
Vasárnap d. u. 6 órakor: **Csak egy kislány...** (Ösbemutató. Deésy Jenő és Szathmáry Endre nagy táncos operettje. Főszereplők: Urmóssy Magda, Vojticky Elvira, Kun Edith, Mátray Rozsi, Jenei János, Homm Pál, Szabadkay Miklós, Hegyessy Ferenc. Rendező: Jenei János. Karnagy: Schreiber Alajos. Rendes helyárrakkal.)
Vasárnap este 9 órakor: **Csak egy kislány...** Hétfőn román előadás.
Kedd délután 3 órakor: **Kék nefelejcs.** (Olcsó helyárrakkal.)
Kedd délután 6 órakor: **Csak egy kislány...** (Negyedszer. Rendes helyárrakkal.)
Kedd este 9 órakor: **Paradies kisasszony.** (Salamon László színműve. Főszereplők: Bárdi Teréz, Kun Edith, Katona Böske, Sándor Ica, Jenei, Homm Pál, Végh Józsa, Szabadkai.)
Szerda este 9 órakor: **Paradies kisasszony.** (Mádszori.)
— **Jegyek már válthatók minden előadásra a színház elővételi pénztáránál.**

— **A színházi iroda közleménye.** Tekintettel arra, hogy szombaton a színházban román előadás van, így a Szabadkai operett társulat szombaton egész nap előadást nem tart.

— **A Csak egy kislány operett bemutató nem szombaton este, hanem vasárnap délután 6 órakor lesz megtartva.**

— **Sárga csikó örökbecsű népszínmű vasárnap délután 3 órakor van a színház műsorán, olcsó helyárrakkal.**

— **Csak egy kislány...** Bemutató előadás vasárnap délután 6 órakor. — Vasárnap délután 6 órakor lesz Szathmáry-Deésy nagy operettjének a Csak egy kislánynak bemutató előadása a Szabadkai operett társulat előadásában. Az operettet nem kell külön méltatnunk, mert a próbák után ítélve, a siker nem fog elmaradni. A szellemes, mulatságos szöveg, melódikus, fülbemászó sláger muzsika, a parádés szereposztás, a ragyogó toalettek, valamint a nagyszabású kiállítás mindent hozzásegítik a darabot a nagy sikerhez. A főszerepeket a társulat legjobb erői, valamint a 7 éves csodagyerek, a Gerő Borcsa is felép az újdonságban. A darabot Jenei János rendezi, míg a zenekart maga a szerző Szathmáry vezényli. A Csak egy kislány... vasárnap délután 6, este 9 és kedd délután 6 órakor van egyenlőre a színház műsorán mindenkor rendes helyárrakkal.

— **Kék nefelejcs.** Jenei-Szőcs operettje, a Kék nefelejcs kedden délután van a színház műsorán olcsó helyárrakkal.

— **Kedden este van a bemutató előadása** Salamon László és Kornis Ottó nagyszabású színművének, a Paradies kisasszonynak Bárdi Terézzel a címszerepben. A Paradies kisasszony további előadása szerda este 9 órakor.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: STANLEY, A RIPORTEREK KIRÁLYA.
DORIAN: A SZERELEM JOGÁN.

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Natională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fé. százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyztett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötdrészlet s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülös hető pénzét.

Tizenhat milliós Turda város új költségvetése

Egy és negyed millió a bevonultak családtagjainak segélyezésére. 80 ezer leit kapnak a kisebbségi iskolák

Turda-Torda. Saját tud. Most érkezett vissza Turda város tanácsához a gyulafehérvári királyi helytartóságtól a város 1940—41. költségvetési évre jóváhagyott költségvetése. A helytartóság a költségvetésnek nagyon sok tételét, különösen kiadási összegeit lényegesen módosította és több tételt leszállított vagy törölt. Ezzel szemben a helytartóság új tételt állított be a költségvetésbe: egymilliókétszáznyolcvanöt ezer leit irányoztak elő a katonai szolgálatot teljesítők családtagjainak segélyezésére.

Az így átalakult és megerősített költségvetés bevételi és kiadási végösszege tizenhatmilliónyolcvanegy ezer leter lehet.

Ez az összeg a bevételi oldalon így oszlik meg: rendes bevételek végösszege: 12.842.000 lei, rendkívüli bevételek: 260.100 lei és különleges bevételek: 2.978.977 lei.

A költségvetés kiadási tételei közül kiemeljük a következőket: Személyi kiadások (fizetések, nyugdíjak, stb.) 3.685.616. Ennél a tételnél teljesen törölte a helytartóság a városi tényleges tisztviselők lakbérsegélyét és a régi városi nyugdíjasok 10%-os drágasági segélyét is. Dologi kiadások: 1.314.672 lei. Rendes segélyek: 1.311.589 lei. Javak fenntartási fedezete: 840.000 lei. Erdőgazdasági fedezet (változatlan): 96.700 lei. Iskolák és egyházak segélye: 786.000 lei. A város által javasolt eredeti összeg 1.055.000 lei volt. Az így leredukált s jóváhagyott összeg így oszlik meg: évi segély a tordai áll. el. iskolák részére: 600 ezer lei; a kisebbségi iskolák részére: 80 ezer lei; a tanonciskolának: 60.000 lei és az egyházaknak: 30.000 lei. A társadalomgondozás tételeit az említett új tétel: a katonai szolgálatra behívottak családtagjainak segélyezésére beállított fedezet dominálja: 1.285.000 lei. Ezenkívül előirányzott egyéb szociális segélyek összesen 270.200 leit tesznek ki. Így ez a költségvetési kiadási tétel végösszegben 1.555.200 leire rug. A köztisztviselők kiadások változatlan tétele: 484.400 lei. Kiadási előirányzás a városi gazdaság és állattartás költségeinek fedezésére: 249.000 lei. Utcák, terek, parkok karbantartására: 1.055.518 lei. (A városi tanács által javasolt összeg: 1.516.518 lei volt.) Ebből az összegből nyerne a fedezetet az utcák öntözésének, olajozásának és az illyelű műszaki motorikus járművek fenntartásának költségei is. A légvédelmi kiadások összege: 250.000 lei.

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O.F.M. missziós beszédei I. II. Ára kötetenként 150 Lei és portó. Megrendelhető kiadshivatalunk utján.

A rendkívüli kiadások tételei között jóváhagyást nyert a város Bánya-fürdőjében lévő erdő és park rendezésének 60 ezer leies kiadása és a vasúthoz vezető főút (Stefan Cel Mare-út) további kiaszfalozásának 1.100.000 lei költsége, valamint a városi jéggyár átépítésének és ki-fejlesztésének 1.200.000 lei költsége is.

A város rendes (törzs) költségvetésén kívül Torda város két fontos városi kezelésű üzemenek: a vágóhidnak és a Bánya-fürdőnek külön-külön készült el a költségvetése, amelyeknek végösszegét változatlanul jóváhagyta a helytartóság a következőképpen: a vágóhid bevételi és kiadási végösszege: 1.400.000 lei és a Bánya-fürdő: 632.000 lei. B. E.

Ártárhirdetések

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Veszek

arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbst ékszeráruház, — Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Gyermek-sportkocsi

jókarban levő, olcsón eladó. Oradea-Nagyvárad, Str. Consánziana 16. (Károly sporttelep szemben.)

Spárga tövek,

elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Arpad szőlőjében, Oradea-Nagyvárad, Cal. Ruine, lor 1. (Petőfi-u. végén.)

PUHA OLMOT

állandóan vesz a Széni László-nyomda r. t.

Lakás

Magánházaiban, ahol kert, gyümölcsös van, 3 szobás lakás május 1-re kiadó. Oradea-Nagyvárad, Strada Vlahuta 49. szám.

Kétszobás lakás, ujonnan festve, mosóházzal, Oradea-Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul 11., kiadó. Ugyanott egy Philipps-hangszóró eladó.

Egyszobás

konyhas lakás mellék-helyiségekkel május elsejére kiadó. Oradea-Nagyvárad, Mihai Sorbul-utca 23. szám.

Kiadó

modern nagy és kis szobás komplett udvari lakás, Oradea-Nagyvárad, Pasteur-utca 47-b.

Ujonnan épült,

teljesen modern utcai egyszobás lakás juniusra; egyszobás, előszobás suterainlakás augusztusra; tágas raktárhelyiség azonnalra kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Tache Jonescu 28. Ugyanott használt épületanyag eladó.

Kétszobás

fürdőszobás magánház kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Francez 15. Értekezni a szemben levő szomszédnál.

Hűlőgépe

szavanként 3 lei

Háztartás vezetésében

jártas egyedül álló lány, magános úri-nőnél vagy idősebb házaspárnál otthont keres. Cím: Tyuskay, Oradea-Nagyvárad, Barrieri-utca 14. szám.

LEGUJABB

Hollandia kérdése előtérbe nyomul a világpolitikában

A holland miniszterelnök rádióbeszéde. Amerika csendes-óceáni hajóhada kifut a Távolvelet felé

Amszterdamból jelentik: De Geer holland miniszterelnök péntek délután fél 2 órakor rádióbeszédet intézett Hollandia, Holland-India és a többi gyarmat lakosságához.

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök csütörtökön megerősítette Hullnak a holland-indiai statusquoval kapcsolatos nyilatkozatát. Egyúttal közölte, hogy a Csendes-óceánban levő amerikai hajóhad a Távolveletre tart, ahol Holland-India közelében lesz.

JAPÁN VISSZAHATÁS

Tokióból jelentik: Az *Asahi* jelentése szerint a fegyveres erők vezetőinek megtartott ülésén elhatározták, hogy nem veszik tudomásul Hull amerikai külügyminiszternek a Holland-India ügyében tett kijelentését, mert az az Egyesült Államok beavatkozását jelenti a Csendes óceán nyugati részén és Japánnal szemben

ellenséges álláspontot tüntet fel.

Az egyik lap megállapítja, hogy Hull régi szerződésekre hivatkozik, de nem veszi figyelembe Japán különös érdekeit, pedig Japánnak is megvan a Monroe elvnek megfelelő saját elvi álláspontja.

AUSZTRÁLIA IS KÖZBELEP

Camberrából jelentik: Mac Ewen ausztráliai külügyminiszter kijelentette a képviselőházban, hogy ha Hollandia német megszállás alá kerülne, ez kihatna a csendes-óceáni holland birtokok sorsára is és ez a körülmény közvetlenül és életbevágóan érintené Ausztráliát.

Curtin képviselő, a munkáspárt vezére kijelentette, hogy Ausztráliát ezeknek a területeknek a sorsa még közelebbről érinti, mint Japánt és az Északamerikai Egyesült Államokat.

Chamberlain beszéde nagy megnyugvást keltett a Balkánon

A jugoszláv-szovjet kapcsolatok kiépítése. A szerb radikális párt propagandamozgalmá

Belgrádból jelentik (Bucuresti rádióközlés): Chamberlain csütörtöki beszéde nagy megnyugvást és mély benyomást keltett a Balkánon. Hasonlóképpen jó benyomást tett a négy dunai állam közötti megegyezés is. A jugoszláv-szovjet gazdasági tárgyalások hírére a Balkánon rendkívül melegen fogadták, amiben számos érzelmi momentum is játszik közre. A jugoszláv-szovjet érintkezés már négy hónap óta folyik. A tárgyalás színhelye hol Bucuresti, hol Szófia volt. A tanácskozások döntő fázisa Ankarában folyt le, ahol Sumenkovics Ilia jugoszláv nagykövet folytatott tárgyalásokat. Jugoszláv hivatalos helyen hangoztatják, hogy a mostani tárgyalások, amelyek a jövő héten kezdődnek, csak gazdasági jellegűek, de nem tartják kizártnak, hogy rövidesen sor kerül a diplomáciai viszony felvételére is. Vannak olyan hírek is, amelyek szerint Jugoszláviának különösen az adriai kérdésben lett volna szüksége arra, hogy Szovjet-Oroszország felé megkezdje kapcsolatainak kiépítését.

Itt említjük meg, hogy nemcsak Sztojadinovics, hanem az általa alakított szerb Radikális Párt helyiségeiben és két volt miniszter-nél: Stosovicnál és Jankovics Milánnál is tartottak házkutatást. Jankovics Radoje volt albániai jugoszláv követség is házkutatást tartottak. A házkutatások során, állítólag, sok propaganda-anyagot foglaltak le, mely arra mutat, hogy akciót folytattak a jelenlegi rendszer ellen.

OLASZ ÉRDEKLŐDÉS A MOSZKVAI JUGOSZLÁV TÁRGYALÁSOK IRÁNT

Belgrádból jelentik: A *Vreme* szerint Rómában nagyon érdeklődnek a Jugoszlávia és Szovjet-Oroszország között folyó tárgyalások iránt és hangoztatják, hogy a jugoszláv szovjet kapcsolatok normalizálása nem jelent változást Jugoszláviának Olaszországhoz való viszonyá-

ban. Hangoztatják Rómában, hogy Olaszország nem folytat Moszkvával szemben szabotázspos-

Az angol parlamenti pártok sorozatos nagygyűléseket rendeznek a háborús erőfeszítések érdekében

A munkáspárt vezetője Belgiumban és Hollandiában is előadást tart

Londonból jelentik: A főbb parlamenti pártok elhatározták, hogy az egész Angliában rendezendő nagygyűlések megtartásában együttműködnek a tájékoztató minisztériummal. A nagygyűlések célja az, hogy nyilvános tájékoztatást adjanak a háborús erőfeszítésekről. A nagygyűlésen beszédet mond valószínűleg Chamberlain, Attlee és Sinclair. A tájékoztató miniszter egy másik előadássorozat is rendez, amelyen franciák beszélnek Franciaország háborús erőfeszítéseiről Wedgwood képviselő, a munkáspárt egyik vezetője a hét végén beszédet mond hollandiai és belgiumi gyűléseken.

KÉT ANGOL BOMBAVETŐT LELŐTTEK A NORVÉG FŐVÁROS FÖLÖTT.

Oslóból jelentik: Csütörtökön két angol bombavető repülőgépet lőttek le a norvég főváros felett. A két repülőgép a városban zuhant le és nyolc házat megrongált. Az angol repülőgépek nem tudták ledobni bombáikat.

HENDERSON VOLT BERLINI ANGOL NAGYKÖVET NÉMETORSZÁGNAK AZ ANGOL VILÁGBIRODALOM ELLENI TERVEIRŐL BESZÉLT.

Londonból jelentik: Newille Henderson volt berlini angol nagykövet az amerikai írók vacsorá-

játját, de szembezáll a kommunizmus európai terjeszkedésével.

UJ ANGOL KORMANYZÓ MALTÁBAN

Londonból jelentik: A máltai fő kormányzó betegsége miatt a máltai csapatok parancsnokává Dobbie vezérőrnagyot nevezték ki, aki egyúttal a kormányzói tisztséget is ellátja.

AZ AMERIKAI SZÖVETSÉGI SZENATUS ELFOGADTA A NAGY HAJÓÉPÍTÉSI KÖLTSEGVETÉST

Washingtonból jelentik: A szövetségi szenatus elfogadta a költségvetési javaslatot, mely a tengerészeti minisztériumnak a június elsején kezdődő számadási évben 963.7 millió dollárt engedélyez hajóépítés és más célokra. Ez az összeg 48.4 millió dollárral több, mint amennyit a kongresszus engedélyezett, de 123.5 millióval kevesebb, mint amit Roosevelt kért. A javaslat a képviselőházhoz került vissza, minthogy a szenatus több módosítást hajtott végre rajta. A javaslat szerint megkezdik két darab egyenként legalább ötvenezer tonnás csatahajó, egy repülőgép anyahajó, két cirkáló, nyolc romboló, hat tenger-alattjáró és több kisebb hajó építését. Ezalatt folytatják nyolc csatahajó, hét cirkáló, két repülőgép anyahajó, negyvenkét romboló, husz tenger-alattjáró és más egységek építését.

Nem igaz a görög kormányválság híre

Athénből jelentik: A görög távirati iroda megcáfolta a külföldi lapokban terjesztett híreket, mintha Görögországban kormányváltás állna be.

Minisztertanácsot tartott a kormány

Giurescu miniszter megérkezett Bucurestiben

Bucurestiből jelenti a rádió: A minisztertanács pénteken déli 12 órakor Gheorghe Tarescu királyi tanácsos, miniszterelnök elnöklésével ülést tartott. A folyó ügyek elintézése után a minisztertanács 1 óra 15 perckor véget ért.

Csütörtökön éjjel 1 óra 45 perckor olaszországi utjáról visszatért Bucurestibe Constantin Giurescu propagandaügyi miniszter. Az északi pályaudvaron Pelegrino Chiggi olasz követ és a propagandaügyi miniszterium vezetői fogadták.

ján tartott előadása során a többi között kijelentette, hogy Németország nemcsak legyőzni akarja Angliát, hanem az egész brit világbirodalmat meg akarja semmisíteni. Ezért ha Anglia nem ment volna bele a háborúba, saját magának lett volna árulója. A nemzetiszocialista szellemet — mondotta — a német ifjuság hordozza, amelyet évek óta hipnotizálnak a német faj felsőbbiségét hangoztató fajteóriák, amelyek más népeket lenézik.

Arra a kérdésre, hogy meddig tart még a háború, Henderson azzal válaszolt, hogy ha Németország 1940 július elsejéig nem győz, úgy a háborúnak 1940 novemberében vége lesz. Henderson kijelentette még, hogy olyan hatalmas ellenséget, mint amilyen Németország, nem szabad lebecsülni és nem lehet könnyen leverni. Ostobaság volna azt remélni, hogy a német nép fellázad Hitler és a nemzeti szocializmus ellen.

EGY INDUS VEZÉR LETARTÓZTATÁSA.

Bambayból jelentik: A hatóságok letartóztatták Sarasvatit, aki március havában megegyezés-ellenes indiai értekezletet szervezett.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURÁT